

MAGYAR LAP

3. évfolyam

Taxa postalá pláttá in n
aprobárii Dir. Gen. PTT

HUNGARIA

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
Disztér 1-2.

ROMANIA

POSTA

BUDA

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 161 (1603) szám * Csütörtök, 1937 augusztus 19

Főmunkatárs:
dr Gyáriás Elemér

Kormánykörökben derülátóan ítélik meg a bel- politikai helyzetet

Canciov pénzügyminiszter nyilatkozott az alkotmány-
jogi ellentétekről. — Valószínűleg szeptember 3-ra hiv-
ják össze a parlamentet

Bucuresti. Saját tud. A fővárosi sajtóban akarnak csillapodni a kormányváltozás-
sal kapcsolatos hullámverések, annak ellenére,
hogy kormánykörökben erősen cáfolnak min-
den hírt, ami a változásra vonatkozik. Így leg-
utóbb Canciov pénzügyminiszter Slanicul
Moldovan keresztül útjában az Adeverul
munkatársának érdekes nyilatkozatot tett. Can-
ciov kiegészítette Tatarescu miniszterelnök-
nek a „nyári kacskák”-ról tett kijelentéseit s
szavaiból kiértelt a jelenlegi kormány megma-
radása iránti derülátása. Elismerte, hogy az az
alkotmányjogi ellentét, amely a törvényhozás

időtartamára vonatkozik, elég jelentékeny. A
helyzet a kormány és a nemzeti parasztpárt kö-
zött az utóbbi időben erősen kieleződött, mivel
a nemzeti parasztpárt a legutóbbi választások
eredményeire támaszkodva, erélyesen magának
követeli a hatalmat. Kétségkívül a törvényho-
zás tartamának megállapítása alkotmányjogi
keretek között kell, hogy megtörténjen, mivel
ellenkező esetben egy ilyen természetű kérdé-
sből csak egyenetlenkedés és súlyos viszály fej-
lődhet ki a politikai pártok között. Már pedig
ez a belső rend és béke ártalmára volna.

A liberális párt hivatalosa a híresztelésekről

A Viitorul, a liberális párt hivatalos lapja
erősen derülátó cikkben foglalkozik a jelenlegi
helyzettel és a liberális párt kormányon való
maradásának kérdésével. A legutóbbi napok-
ban szárnyrakelt híresztelésekhez a lap a kö-
vetkező megjegyzéseket fűzi:

„A végzetes kijejezések rendszere lejárt.
Egyedül a szorgalmas és hatásos munka rend-
szerét fogadhatja el az ország. Ez az utóbbi
rendszer nem ismer időszertűlten és gyors egy-
másutánban következő változásokat. Eppen

ezért a jelenlegi kormány nem „jótáll”, hanem
irányít. Egy olyan munkát végez, amelytől a
nemzet jövője függ. Nyugodtan várjuk az ok-
tóber hónapot, mivel ez is olyan lesz, mint a
többi, amelyik követni fogja; a szorgalmas és
jelentékeny munka hónapja.”

A Viitorul tehát bízik abban, hogy a jelen-
legi kormány október után is uralmon marad.
A Viitorul derülátó cikke azonban valószínűleg
széleskörű hozzászólásokat fog felidézni az el-
lenzék körében.

Antonescu külügyminiszter Genfba megy

Bucurestiből jelentik: Kormánykörökben
megerősítik azt a híradást, amelyet egyébként
a délutáni lapok is közöltek, hogy

a parlamentet szeptember 3-ára egy
hetes rendkívüli ülészsakra egybehív-
ják.

Bratianu Dinu, a liberális párt elnöke
szerdán hosszas megbeszéléseket folytatott Le-
pedatu Alexandru szenátusi elnökkel, valamint
Román Valér dr miniszterrel az ardeali libe-
rális pártszervezetekkel kapcsolatosan, különös
tekintettel az Alba-megyében előállott helyzetre.

Az Adeverul nagy cikkben foglalkozik a
külpolitikai helyzettel és rámutat arra, hogy a
közel napokban megtartandó miniszteri ta-
nácsülés nemcsak közgazdasági kérdésekkel,
hanem több külpolitikai kérdéssel is foglal-
kozni fog, különös tekintettel Antonescu kül-

ügyminiszter közeli genfi útjára. Nagy jelentő-
séget tulajdonítanak politikai körökben az an-
gol-olasz közeledésnek is és nagy befolyást jó-
sólnak annak az európai politikai tájékozódá-
sára.

CÁFOLNAK A FIATAL LIBERÁLISOK.

Az utóbbi napokban néhány lap azt írta,
hogy az egész országból összegyűlt fiatal libe-
rálisok vasárnap, augusztus 15-én gyűlést tar-
tottak a fővárosban. Ezen a gyűlésen állítólag
elégedetlen hangon foglalkoztak a párt vezeté-
sével. A fiatal liberálisok, akik I. Gh. Vantu
vezetése alatt állanak, megcáfolják ezt a híreszt-
elést, amit úgy a pártra, mint a fiatal liberáli-
sokra nézve károsaknak tartják. Kijelentik,
hogy kinyomozták a hamis hírterjesztőket és
el is járnak ellenük.

Román katonai küldöttség a török had- gyakorlatokon

Isztambul. A román katonai küldöttség,
amely megtekinti a török hadsereg nagygyakor-
latait, ma megérkezett Isztambulba. A küldött-
séget Sichiuiu tábornok, vezérkari főnök veze-
li és abban Iacobici tábornok, Seflea ezredes és
Ion Gheorghe alezredes, ankarai román kato-
nai attasé vesznek részt. A küldöttségeket az

állomáson Asim tábornok, vezérkari főnökhe-
lyettes, Isztambul város katonai parancsnoka,
több előkelő személyiség, valamint a román
követtség tagjai fogadták. Katonai díszfelvonu-
lás után a zenekar a román és a török him-
nuszot intonálta, majd a küldöttség tagjai a Pa-
lace-szállodába hajtottak

Szürkéék és kiválóak

Sok nehéz napot szerez az egész világon
az emberiségnek, hogy minden társadalmi ré-
tegében dulakodás folyik bizonyos elsőse-
gért. Még a koldusok között is versengés van,
hogy melyik álljon első helyen a templom-
ajtókban, s melyiket vegyék jobban észre az
adakozni akarók. De ez még a kenyérért való
küzködésnek egyik fajtája, ez a koldus-előz-
ködés. Az ilyen kenyérért való versengés a
szegény emberek rendjében olyan, mint a
hegyi patakok alásietése a kietlen meredek
vidékeiről a téresebb, a nyugodtabb, a széle-
sebb életmedrek felé. Ez a sietés még eleven-
séget hoz, s termékennyé öntözi a talajt, min-
denütt való mozgást jelent, előbbre gördíti az
állapotokat, mintegy vérkeringése a földnek
és a világnak.

Azonban van olyan előzködés is, mely
csak éppen azért történik, hogy valaki elől le-
gyen, s hogy maga mögötti sorban tudhassa a
többieket. Több a hiúság benne, mint az élet-
küzdelem. Több a kitünni vágyás, mint a ke-
nyérgond, vagy a körülmények közötti elhe-
lyezkedéseknek a céltudatossága, okossága és
szüksége. Az eredeti bűnnek a maradványa és
átöröklődése ez; azé az eredeti bűné, melyet
összülünkben a csábítás ördöge ébresztett föl,
mikor az Isten hatalmával és tudásával való
versengésre biztatta az embert. Azóta is sut-
tog, biztat, hajszol ez a csábítás a földi világ
minden vonatkozásában, hogy erősebbnek és
kitünőbbnek mutassa a törtetőt, holott az ille-
tőnek csak kisebb életarányokhoz van meg a
képesége.

Az ilyen látszatokért való küzdelem kihív-
ják azokat, akik magukat képzelik a látsza-
tokra érdemesebbeknek. Így áll elő az üres
hiúságokért való szembenállásoknak és ellen-
eskedéseknek egész társadalmi rendszere.
Ebben a társadalmi rendszerben új értékelé-
sek támadnak az életviszonyok felől, s fontos-
ságot tulajdonítanak olyan dolgoknak és ma-
gatartásoknak, melyek alapjukban véve lé-
nyegtelenek, kicsinyesek és az élet hasznos
folyását semmivel se segítik elő. Például ilye-
nek: a csillogó és kirívó ruházatok, az
irigység fölkelésében tetszelgő fényűzések,
aztán a góg és a fölülről beszélés, ahogyan
egy embert megszólítanak, vagy a tulzott ci-
mezgetéseknek és egyéb hajlongásoknak sok
hazug megalázkodása. Hazug megalázkodást
mondottunk, s ezzel megkülönböztetni kíván-
juk azt az igazi alázatot, mely az önértetet
nem adja föl, de mégis elfér más ember élet-
igénye mellett, s abban meglátja és megbecsüli
az emberi lét legszükségesebb tartalmát. Ezzel
a megbecsüléssel meg is hajlik más ember
előtt, s ha az is hasonlóan érez, meghajlanak
együtt az élet Mindenhatójának nagy elrende-
zései előtt.

Az igazi alázatnak nagy szerepe van
abban, hogy a hiúságtól beteggé vált világot
meggyógyítsa. Átfordítva közéleti térre, poli-
tikai, közgazdasági, vagy szellemfejlesztő mű-
ködések vonatkozásába, ez az igazi alázat sok-
kat segíthetne azon, hogy ezeken a területe-
ken ne a féltékenység, ne a tönkretenni aka-
rás, ne az egy-egy ember tuhatalmának és
bálványá tételének az indulata legyen a tevé-
kenységek örökös rugója. Hanem helyett a
politikában a hatalomnak a helyi viszonyok-
hoz való alkalmazkodása állna elő, s minden
közérdek az egyszerű emberek érdekeinek az

Trikál József:

Új élet a régi romjain

Színes egymásutánban láthatjuk e könyvben az új világot, amely felé haladunk, az új szellemet, amely mindent átjár, korunk sebeit, a kibontakozás lehetőségeit.

**Ametura-kötés, 230 oldal.
Ára 105 lel és portó.**

Kapható könyvosztályunknál

összegezéséből tudna kialakulni; nem aszerint, hogy egy-egy párt, vagy éppen egy-egy pártvezető mit lát a maga vetélykedő társával szemben a maga érdekében. A közgazdaságban is nem egy-egy vállalati érdek volna az uralkodó irány, hanem a legszegényebb és legalázatosabb ember értékét is megbecsülő népgondozás. A szellemfejlesztésben is az irodalom, vagy művészet nem lenne hisztérius igények zsongítója, hanem az egyszerű nép örömeinek, fájdalmának, vágyainak és lelkesedésének a kifejezője. Az iskola se az uraskodásra és uraskodási hajlamok felcsigázására nevelne, hanem a természethez és az ember-társakhoz való alkalmazkodásra, az egymáshoz való jószágok szelidségére és bölcseségére.

Igy lenne a nagyvilágban, ha az igazi alázat tudna közéleti őszinteséggé válni. Sok minden helyrejönne, ami mainapság nemzetközi feszültségeket okoz. Ma ebben a feszültségben egyik hatalmi, gazdasági, vagy szellemi életbeli hiúság halmozódik a másikra, s presztizskérdéseket támaszt az ugynevezett kiválók között, kik mind egy-egy nagy közéleti hiúságnak a szószólói és megjelenítői. Államok, vagy népek vezetőinek tünnek föl, vagy éppen nemzetközi érdekek parancsoló irányítóinak, holott valójában nincsenek tisztában az egyszerű emberek legegyszerűbb kívánalmaival se, hanem csak esetleges értesüléseikre, hízelgőik bementésére, a valóságoktól távoljáró sajtóközlésekre támaszkodnak. Kiválóságuk az, hogy mindenkinek fölé emelkedtek, tehát csak felületesen tudnak mindent az alattuk folyó életből. Óh, nagyon-nagyon sok alázat kell, míg az élet igazságaiba való alászállást ezek a kiválók megtanulják, s nem akarnak a világ urai lenni, hanem csak egy-

szerű szolgálói népük igazán átélte és átértett életszükségeinek.

A nagyvilágnak ez a lelki megjavulása és magabizálása bizonyára még sokáig várat magára. Azonban ez nem jelenti azt, hogy azért egy-egy kis társadalom, például a magunk kisebbségi népének a társadalmi is meg ne találja a maga alázatos életutját. Ismét kérjük a figyelmezőket, hogy ne értsék félre, mikor alázatos életutról beszélünk. Nem a hamis alázatoskodást, nem a hazug meghunyászkodást értjük ezzel a fogalommal, mert nincs is semmi távolabb az alázattól, mint éppen a hamisság és a hazugság. Az alázat a tökéletes fölismerése annak, hogy mennyit érünk, mennyi bennünk a jó és az életerő, s mennyit kell még igyekeznünk, míg a természet erőivel és az Istentől nekünk adott sorsal összhangba jutunk. Az alázat tehát a legnagyobb sorsmeghatározó és a magunk léte közötti vonatkozások józan, egyszerű, okos számbavétele, az életképességeinkről és a velük megvívható fejlődésről való pontos öntudat. Az a pontos öntudat, mely a szürke valóságok szerint mérte meg a meglévő és elérhető lehetőségeket, s nem becsüli túl önmagát, tehát nem bizakodik el, de nem becsül túl mást se, tehát nem lesz meghunyászkodó. *A magat és mást is igazságosan megbecsülő öntudat: ez az alázatos életut.*

Nem hangozhatnak az se fanyarul, ha a szürke valóságokhoz való alkalmazkodást kívánjuk magunk közötti erkölcsnek. A szürkeség nem feketeség, nem halál és nem unalom, hanem az élet összes színeinek az örök keveredése. Nem a kirívóságok viszik előre az életet, hanem a családanya örök egyformaságának tetsző törődése a gyermekekkel, a családanya gondja és fáradhatatlansága a létfenntartásért, a „látomtól látomig“ tartó hétköznapi munka és a vasárnapi pihenés szelid öröme, s új erőgyűjtése. Ez az örök gördülés, a maga örök megismétlődéseivel ugyanaz, mint ahogy a rögök a kenyeret termik az évszakok örökké visszatérő megismétlődései kö-

Emésztési zavarok,

régi, idült gyomorhajok, székrekedések, fejfájás, étvágytalanság, savtúltengés, gyomorégés, gúrcsős állapotok, ideges gyomorhajok az Amerikában három zseniális tudós: Iwata, Schiwata és Nakamura által felfedezett „Gastro D“ bel- és külföldi orvosi körökben nagy feltűnést keltett.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy megrendelhető 135.- lel utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, București, Calea Victoriei 124.

zött. Ahhoz a nagy élethez való örök alkalmazkodás, az ebben való névtelen elvegyülés lehet szürkeség, de aki átérzi ennek a létfenntartó örök erejét, az a szürkeségben is megtalálja az élet fényét és csillogását. Lehet, hogy szentjánosbogárnyi ez a fény, vagy izzadágnak és fájdalom könnyének a csöppjeiből való, de ezek nyomán az egyszerű örömeik is mindig lehetnek olyan könnyei, melyeknek szintén megvan a maga szerény ragyogása.

Meg kell találnunk azt az életutat, ahol apró hiúságok nem üznek bennünket arra, hogy mindenki vezér és kiváló akarjon lenni. Kérdés, hogy amikor így mindnyájan megtaláljuk magunkat, szükségünk van-e a sok vezérkedni akaróra. Minden családnak, minden templomkörnyékünknek, minden iskolatájunknak megvan a maga természetes vezére, aki lelkünkben nőtt, a mi szürkeségünkben való és a mi életünket éli. Együtt adjuk a hiúság nélküli szürke, munkás, szorgalmas közéletünket, mely a hangyák, vagy méhek egymáshoz igazodásával segít egymáson, társaságot ad egymásnak, s elviselhetővé teszi az életet megpróbáltatások idején is. Ebben az egyszerűségben, a kiválóságra törekvések hiúságainak abbahagyásában van minden nép sorsának az igazi útja.

Mert a szürkek, az egyszerűek megélhetnek kiválóak nélkül is. Viszont azonban a kiválóak sohasem lehetnek meg a szürkek alapvető, örökké dolgozó, óriási nagy társadalmi rétege nélkül.

Mussolini résztvesz a németországi hadgyakorlatokon?

Berlinből jelentik: Hír szerint a német kormány meghívja Mussolini miniszterelnököt, hogy vegyen részt a szeptemberi német hadgyakorlatokon. Azt várják, hogy az olasz miniszterelnök szeptember 20-ika körül érkezik

Németországba és egy hétig fog ott tartózkodni. Ott tartózkodása alatt Berlinben is látogatást tesz és alkalma lesz megbeszéléseket folytatni a német politikai élet és a párt vezetőférfijaival.

Finn mozaik

Írta: Papp István

Mióta a messze Északot bejártam, nyelvész-tanár létemre földrajz- és természetrajzok ellátásával is megbízott iskolám, s egy ilyen némi filológiai erudícióval is tartott természetrajzórám történt a napokban a következő eset.

Eppen azzal a művellettel foglalkoztam, hogy bicskammal egy babszemet igyekeztem kettévágni s már előre örültem, milyen diadalmasan fogom felmutatni e barbár, de a tudomány haladása érdekében elkerülhetetlen növény-vivisekció végén a két sziklevél közt meglapuló csírákat. A fiúk azonban legnagyobb megrökönyödésemre nem a babszemre és a leplezett csírára figyeltek, hanem rejtelmes suttogás indult meg a — bicskám-ról.

— Nini, új bicska!

— Ez nem magyar bicska!

Az egyik nebuló annyira merészkedik, hogy ujját magasba lendítve megkérdezi:

— Ugy-e, tanár úr kérem, az finn bicska!

Igenlő feleletem a bámulat moráját váltotta ki a kis természetudósokból.

Az egyik komoly, töprengésre hajló fiúcska ismét valami elszánt magabizással nyújtogatta ujját a levegőbe:

— Tanár úr! Tanár úr! Én tudom, mért tetszett Finnországban járni!

— Halljuk — biztatom kíváncsian.

— Földrajzi tanulmányokat tetszett ott végezni — kiáltja a fiú diadalmasan.

— Igazad van — hagytam helyben elborult arccal és nem kevés büntudattal.

De már ott izgaldok-mozgaldok egy másik gyerek.

— Tanár úr! Tanár úr!

— Én tudom, hogy még másért is tetszett Finnországban járni!

— Beszélj — inek neki megadással.

— A rokonait tetszett meglátogatni.

— Ugy van, neked is igazad van — feleltem ellágyulva. És szerettem volna szeretettel meg-símogatni mindkét gyereket. Ezt a két borzas, tudománysojmas, felfedezésekre induló fejcskét. Mert ez a két csillogó szemű fiúcska emlékeztetett engem valamire. Arra, hogy üzenetűző vagyok. Hirt hoztam a finn rokonokról, akiknek őseivel valamikor együtt barangoltak a mi ősapáink a Volga síkságain. Őket azóta Észak fagyos honába vezette a Sors, s eleven életet, virágzó kultúrát varázsoltak oda, ahol kevésbé acélos testű és acélos lelkű nép a lassú pusztulásra van ítélve. Minket meg ideállított a Végzet Kelet és Nyugat nagy ütközőjébe az emberi gondolat és az emberi műveltség pajzsául. De a nehéz századok és a mérhetetlen földrajzi távolságok nem gátolnak abban, hogy ne gondoljunk rokonj érzeléssel, testvéri szeretettel egymásra — magyarok és finnek. Ennek bizonyossága az, hogy ma a magyar hazában mindenki szeretne valamit hallani a finnekről. Ugy, mint ahogy örömezt hallgatunk meg minden jelentéktelennek látszó hírt távolba szakadt rokonainkról. S úgy, mint ahogy az én kis diákjaim hallgatnak csillogó szemmel és sóvárgó lélekkel, ha egypár apróságot elmondanék nekik finnországi élményeimről.

A harminfokos től már kiengedett, a tenger jeppencéja a tavasz első leheltetére már felolvadt akkor, amikor Oksala magiszter, az én kedves finn barátom, akivel a helsinki egyetem szanszkrit és finnugor nyelvészeti előadásain ta-

lálkoztam rendszeresen, így szólott hozzám az óra végén:

— Voltál-e már saunában?

Nagy szégyenkezők közt be kellett vallanom, hogy bizony én még nem vettem magamnak a fáradságot, hogy a finn életnek ezt a híres különlegességét, a hamisítatlan finn gőzfürdőt megizleljem.

— Akkor elmehetnének az „Uimahalli“-ba — ajánlközött barátj készséggel.

Most már őszintén megmondhatom, — Oksala barátomnak persze ezt nem mertem megvallani, — hogy bizony én kissé féltem a saunától. Hisz annyit olvastam már róla könyvekből, de mindaz, amit olvastam, egy cseppet sem tűnt fel előttem kecségtetőnek. Olyasmikről regéltek ezek a költői mezbe burkolt leírások, hogy a saunában, illetőleg annak vetkőző és öltöző előszobájában az utolsó ruhadarabig mindent lehánynak magukról a fürdőzők, úgy kerülnek beljebb a gőzkamrába, ahol nyírfágakból készült seprűkkel verik a testüket, közben pedig kedélyesen elbeszélgetnek a világ folyásáról és hasonló érdekes dolgokról. Nemrég férfiak és nők még közösen adták át magukat a gőz és a seprűző önsanyargatás boldogító áldásainak. Történt azonban, hogy a világháború alatt tömérdek orosz katona állomásozott Finnországban s a faragatlan lelkű idegen népség nem volt képes zökkenés nélkül beleilleszkedni a sauna komoly erkölcsi világrendjébe. A finn hatóságok erre kapták magukat s a gőzfürdőző nőket egyszersmindenkorra különparancsolták a férfiaktól.

Elkövetkezett azonban a fürdő ideje és én megadással követtem finn barátomat az Uimahalli felé. A pénztárnál lefizettük fejünkért a tiz márkát s a tágas előcsarnokban egy férfiszolga lesegítette rólunk a tavaszi kabátot. Majd egy kis

Délelőtti szünet a sanghaji harcokban

Délben ismét megkezdődött a putungi és csapei elővárosok bombázása

Japán repülők szétrombolták a Nankingba és Nankauba vivő vasútvonalat

Sanghaiból jelentik: Keddre virradólag a repülők bombázása egész éjszaka tartott Shanghai felett. Kedden délelőtt szünetelt a háború. A menekülők azonban özönlenek a francia engedményes terület felé, s a nemzetközi negyedbe is azokra a területekre, melyek nem a japán negyedhez tartoznak. A menekülők odaözönlése miatt az illető területeken az élelmiszerrrel való ellátásban nehézségek mutatkoznak.

Hírek terjedtek el arról, hogy a japán és kínai haderők között fegyverszünet jött volna létre. Ezt azonban a japán főhadiszállás a leghatározottabban cáfolta, valamint azt a hírt is, hogy a kínaiak a japán szöveggyűrt és a főhadiszállás épületét megszállták volna.

Annyi igaz, hogy a japán konzulátus bombázása alkalmával a japán helyettes rendőrpáncsnok is életét veszítette.

Kedden délben a japán haderő újból kezdte a Huangpo jobbpartján Sanghaival szemben lévő Putung elleni támadást. A kínai repülők ismét a jangcekiang-i öbölben támadták az ottani japán hadihajókat és a partraszállást, de a japán léghajók elűzték őket. Délután aztán a japán légi haderő ismét a csapei elővárosba szállott s továbbfolytatta az ottani kínai állások bombázását.

HABORUS LÁZ JAPÁNBAN

EGY TARTALÉKOS KAPITÁNY MEGÖLTÉ MAGÁT, MIÉRT BETEGSÉGE MIATT NEM MEHETETT A HARCBA.

Tokióból érkezett hírek szerint egész Japán háborús lázban ég. Moro japán tartalékos százados a tokiói gyakorlóterén harakirit követett el, mert betegsége akadályozta, hogy a kínai harctéren szolgálatot teljesíthesse.

aján beljebb suhantunk: egy fehérruhás terjedelmes aszonszág törülközőt, szappant s gumit csúngó számozott kulcsot nyomott a markunkba. Így szabaddá vált előttünk az út minden finn szív hetenként egyszer fellobogó vágyakozásának tárgya, a sauna felé.

Ment minden, mint a karikacspás. Gondolkozásra, meghátrálásra nem jutott idő. Egy kabinba beraktuk ruháinkat, lezártuk s a kulcsot bokánkra erősítettük. Így indultunk a „Pokol” felé. Így hívják tréfásan azt a fülkét, ahol a gőzt kapja az ember. Eleinte az alacsony lócákra telepedünk le, majd mind magasabbra hágunk, megsuhintjuk a lombos nyirfaágakat s hörögő, fuldokló légzésektől, vésztojósó csattogásoktól lesz hangos a tér. Néhány percig bírjuk csak a pokoli kínokat, a szívünket a nyakunkban érezzük kalimpálni, a bőrünk sajog a fájdalomtól: most már futunk, menekülünk a „Pokol” karmai közül. Kint találjuk magunkat a gőzfülke temperáltabb levegőjű előszobájában, a „Purgatorium”-ban. Meleg s fokozatosan hidegebb vizet eresztünk, alaposan megmosakodunk s a csap alá állunk. Az ereinkben tomboló hőség enyhül, de csak pillanatnyilag. Még mindig türelmetlen melegünk van. Kí a szabadba: az anyagi hűvösségű „Mennyország”-ba! Belevetjük magunkat az úszómedence jéghideg vizébe s újjászületett testtel és lélekkel úszkálunk a boldogságban.

Mondanom sem kell, hogy a finn gőzfürdő egy csapásra megnyerte tetszemet, s azonnal törsvendége lettem a saunának. Egyben pedig örök csodálója ennek az egészséges finn találmánynak, amely Nurmikát, Iso-Hollókat, Salmineneket nevel a világnak s oly erkölcsi tisztaságot, mely a kétértelműségeket, a félig fedett pikantériát és a eskamlós frivolitást nem ismeri.

(Folytatjuk.)

A Sanghaiból érkező legújabb jelentések szerint a japán repülők bombázása szétrombolta a Shanghai—Nanking és Shanghai—Nankau közötti vasútvonalat.

Tiensinből érkezett táviratok szerint a japánok folytatják az általános mozgósítást és még nagy csapategységek állanak készen a behajózásra.

A KINAIK HÁBORUS ALDOZATKÉSZSÉGE.

Nankingi hírek szerint a kínaiak is készek áldozatokat hozni Kína érdekében. Feng Ju Sziang tábornok és a nankingi polgármester feleségei jegygyűrűjüket ajándékozták a hábo-

Az orosz szovjet nagy csapatösszevonásai Mandzsuria határán

Tokióba érkezett hírek szerint a szovjet nagyszámu csapatokat vont össze a Mandzsukó határán. Japán politikai körökben hangoztatják, hogy ezek a csapatösszevonások nyilván annak a megállapodásnak következményei, amelyeket Csang-Kai-Sek kötött Moszkvával. Ennek hatása alatt a japán kormány már legközelebb nagyfontosságú javaslatokat terjeszt a parlament elé. Ezek között a legfontosabb a japán ipar és kereskedelem háborus átalakításáról szóló törvényjavaslat.

A SZOVJETKONZULÁTUS FÉNYJELEKET ADOTT A KINAI CSAPATOKNAK?

Sanghaiból jelentik: Az itteni japán ne-

Nem táncolok többet!

Rosszumát — fej-és hátfájások
tönkreteszik legszebb perceit!
Ha most bevenne egy pyramidon-
tablettát, visszanyerné jóhangulatát.

Pyramidon

TABLETTA

Figyeljen a **Doppel-Kreuz**-re,
amely megvédi az utózatoktól!

gyed céljaira és felhívásban arra buzdítják a kínai nőket, hogy hasonlóképpen cselekedjenek.

rú céljaira és felhívásban arra buzdítják a kínai nőket, hogy hasonlóképpen cselekedjenek.

gyed hatóságai és a szovjetkonzulátus között meglehetősen súlyos összütközés támadt. A japánok azzal vádolják a szovjet-konzulátust, hogy kémkedést folytat a kínaiak javára s hogy kedre virradó éjszaka a konzulátus épületéből fényjelekkel irányította a kínai repülők működését a japán negyed épületei ellen. A szovjetkonzul utóbb olyan vallomást tett, hogy ő maga is észrevette a legfelső emeleten éző fényt és személyesen ment előtáni. A történetek miatt sajnálkozását fejezte ki s egyben vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, hogy a konzulátus épületének legfelső emeletén ki „felejtette” égve a villanyt?

Japánbarát tüntetés Pekingben

A kínai lakosság nagyjából ösztönösen rokon-szenvezik a japánokkal

Pekingből jelentik: A város főutcáin nagyobb tömeg vonult föl s a tömegen belül egy-egy teherhordó gépkocsiból álló sorozat haladt, mely tüntető feliratokat hordott körül. A tüntetők azt követelték, hogy Peking város hatósága mondja ki a nankingi kormánytól való elszakadást és csatlakozzék az önállóulni akaró észak-kínai tartományokhoz. További követelésként az volt a feliratokon, hogy Kína kössön barátsági szerződést Japánnal.

Angol körök közlése szerint a kínai lakosság nagyrésztében több a japánok iránti rokonszenv,

mint az ellenséges hajlam. A kínaiak nagyrésze a tábornokok politikájában nem bizik, hanem azt tartja róluk, hogy ők Kínát Amerikának is, Oroszországnak is árulni akarják, s az ő egymással való üzleti vetélkedésük miatt van Kínában a sok zavar. A japánokkal azért rokon-szenveznek, mert ahol a japán katonaság megjelenik, ott rend van és a japán vállalatok sok munkát is tudnak adni a lakosságnak.

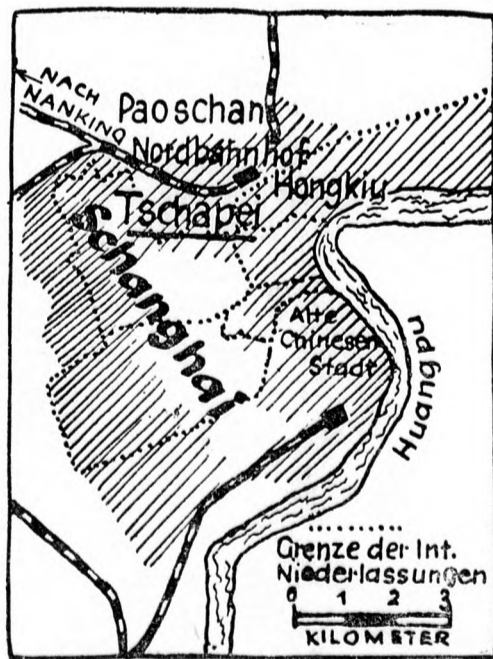
A KINAI CSAPATOK LAZADÁSA ÉS MOZGÓSÍTÁS NANKINGBAN.

Tokióból jelentik: Nankingi japán jelentés szerint a nankingi kormánycsapatok egyrésze felázadt és a zendülés letörése számos emberáldozatot követelt.

Nankingból származó értesülés szerint a kínai központi kormány a közeli napokban megjelenteti az általános mozgósításról szóló törvényt. Juhau tartomány törvényhozó testülete már ki is hirdette a nemzeti mozgósításról szóló törvényt. Az új törvény rendelkezéseinek részletei még hiányoznak.

IVÓVIZMERGEZÉS HIRESZTELÉSE ÉS EGYEB RÉMÜLETKELTÉSEK.

Párizsból jelentik: A Havas iroda Sanghaiból érkezett jelentése közli, hogy a városban lévő kínai menekültek körében irtózatos pánik uralkodik. Ugyanis az a hír terjedt el, hogy a japán kémek megmérgezték az ivóvizet és ezenkívül gáztámadásra is készülnek. A francia hatóságok megállapították, hogy a város területén két rádióadóállomás is működik, amelyek állandóan riasztó álhíreket terjesztenek. A leadóállomások közleményei Nankingban és Sanghaiban is jól kivehetők. Sanghaiban egyébként a kínai lakosság közt mindenféle uszítással terjesztik a japánok elleni gyűlöletet. A keddi nap folyamán két kínait lincseltek meg mivel japán rizst vásároltak.

A sanghaji környéki harcok térképe.

Utazás az 1938-ik évi Nemzetközi Eucharisztikus Világkongresszusra

Tudnivalók az utasok részére járó kedvezményekről

1. *Utazási igazolvány (tessera), „vade mecum”, jelvény.* Az utazási igazolvány a XXXIV. Eucharisztikus Világkongresszuson való részvételre és az utazási kedvezmények igénybevételére jogosít.

Az utazási igazolvány tartalmazza az összes menetdíjkedvezményeket magyarországi és külföldi vonatkozásban, továbbá a magyarországi és külföldi vízumkedvezmények igénybevételére jogosító szevényeket. Ezekhez a kedvezményekhez csatlakoznak a vatikáni múzeumokba és a katakombákba szóló kedvezményes árú belépőjegy váltására jogosító szevények.

A „vade mecum” több idegennyelvű kiadásai (példányai) a tulajdonost az összes ünnepekre vonatkozó részletes program elnyerésére jogosítják, melyet Budapesten díjmentesen fog kézhezkapni. E füzet egyébként a következő kedvezményekre jogosító szevényeket tartalmazza: a budapesti közlekedési eszközök, villamos, autóbussz kedvezményes igénybevételére, Budapest látványainak megtekintésére és pedig: képtárak, múzeumok, színházak, fürdők, Margitsziget, Parlament, királyi vár, továbbá az esztergomi ásatások, az esztergomi kincstár, a székesfehérvári múzeumok stb. Tartalmazza továbbá a „vade mecum” a Magyarországra vonatkozó részletes ismertetést is.

A budapesti XXXIV. Eucharisztikus Világkongresszus jelvénye kis kerek fémből készült emblema, az Oltárszentség, az áldozó kehely és a budapesti Lánchíd domborművével. Ez a jelvény már most megrendelhető a Nemzeti Eucharisztikus Bizottságok, illetve a külföldi utazási irodák útján.

Az utazási igazolvány (tessera), „vade mecum” és a jelvény a Kongresszus időszakára és pedig 1938 május 30-ig együtt kerül forgalomba, míg 1938 május 31-től augusztus 30-ig az utazási igazolványt, mint a Szent István Jubileumi Év igazolványát, külön árusítják külföldön, ugyanazokkal a kedvezményekkel, mint a kongresszusra.

2. *Utazási kedvezmények:* az utazási igazolvány (tessera) alapján az Eucharisztikus Kongresszus ideje alatt és a Szent István Jubileumi Évből Magyarországra utazó külföldiek az alábbi utazási kedvezményeket élvezhetik:

Magyarország: a kedvezmények időtartama: 1938 május 17-től augusztus 30-ig. A M. Kir. Államvasutak: (MÁV) legalább 3 napi magyarországi tartózkodás esetén 50%-os menetdíjkedvezmény bármely határállomástól Budapestre vagy Esztergomba, vagy Székesfehérvárra és vissza, bármely határállomásra. Ezenkívül ugyanez a kedvezmény két tetszőszerinti vidéki városba, oda-visszautazásra. A kedvezmények az igazolványfüzetbe helyezett szevények alapján vehetők igénybe. A szevények érvénye tengerentúliak részére a határállástól számított 60 napig tart, európai utasok részére pedig 30 napig.

Különvonaton történő csoportos utazásoknál: a cserevonatokra meghatározott menetdíjkedvezmény, azaz 50%-os személyvonati menetdíjából, de gyorsvonati sebességgel, gyorsvonati négytengelyű kocsikkal. Legkisebb illeték 300 drb harmadosztályú félárú személyvonati jegy váltása.

M. kir. Folyam- és Tengerhajózási Rt. (MFTR) és a Dunagőzhajózási Társaság (DGT): a kedvezmény időtartama 1938 május 17-től augusztus 30-ig dunai hajókra. 50%-os kedvezmény bármely állomástól (Wien-től is), Budapestre és vissza.

Vízumkedvezmény: Mindazon országok polgárai, melyekkel szemben a vízumkötelezettség még fennáll, vízum nélkül léphetik át a határt és Budapesten utólag díjmentesen vízumot szerezhetnek be, P. 250 kezelési költség

ellenében. A vízumkedvezmény az igazolvány vízumszevénye alapján vehető igénybe.

Külföldi vasutak: a külföldi vasutakon élvezhető menetdíjkedvezmények ugyancsak a kongresszusi és Szent István Évi utazási igazolvány (tessera) alapján vehetők igénybe.

Ausztria: a kedvezmény időtartama: május 10-től szeptember 10-ig. Külföldi egyéni utasoknál I—III. osztályig 33¹/₃%, társasutazásnál legalább 150 résztvevő esetén 36%, oda-vissza útnál legalább 300 résztvevőnél 40—50%.

Németország: a kedvezmény időtartama: május 20-tól augusztus 31-ig. Külföldi egyéni utasok részére 60% korlátozás nélkül, minden vasúti osztályon, társasutazásoknál progresszív kúlszint 50—60%.

Olaszország: a kedvezmény időtartama: május 15-től május 29-ig az Eucharisztikus Kongresszusra. A Szent István ünnepekre pedig május 30-tól augusztus 31-ig. Egyéni

külföldi utasoknál bármely határátlépéssel az Eucharisztikus Kongresszusra 50%, a Szent István Évre 30%, társasutazásnál 30—50%. Püspökök és érsekek első osztályú szabadjegyet kapnak.

Svájc: a kedvezmény időtartama: május 10-től kezdődőleg. Általában 20—30% egyéni utasoknál, átmenő utasoknál csatlakozó francia és osztrák jegyszelvényekkel 55%.

Folyamatban van azonkívül a menetdíjkedvezmény iránti kérelmek elintézése az alábbi európai vasúttársaságoknál: csehszlovák, jugoszláv, lengyel, francia, holland, belga, stb. Ezekről a menetdíjkedvezményekről az utazási irodák adnak részletes felvilágosítást.

A kedvezmények teljesen részletes leírása a használati módja az utazási igazolványokba lesz leírva.

3. *Szállás, ellátás:* szállás, ellátás biztosítása a kongresszus idejére csak a Nemzeti Eucharisztikus Bizottságok, illetve a Nemzeti Bizottságok által megbízott utazási irodák útján történhetik. A vonatkozó megrendeléseket az Előkészítő Főbizottság, illetve a Főbizottság mellett működő Ibusz Máv. hiv. Menetjegyiroda kirendelettségéhez (Budapest, IV., Ferenciek tere 7. Telefon: 18—09—77. Távirati cím: Eucongress Ibusz) kell továbbítani. A külföldi bizottságok és utazási irodák a vonatkozó keresztesedésekkel együtt a megrendelőket a közeljövőben meg fogják kapni.

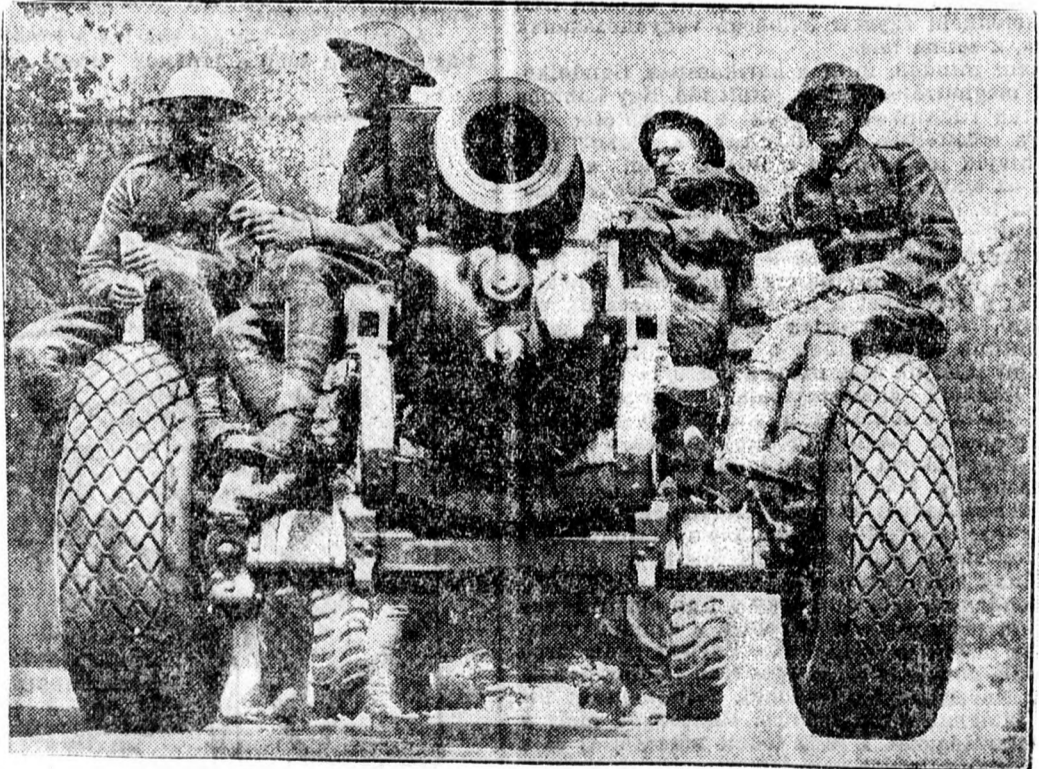
Az Újságírók Nemzetközi Szövetsége a szenzációhajhászás és az álhírterjesztés ellen

Bécsből jelentik: Az Újságírók Nemzetközi Szövetségének, a Fédération Internationale des Journalistes-nek végrehajtóbizottsága elfogadta az osztrák újságírószakszervezeteknek és a külföldi laptudósítók bécsi szövetségének meghívását s elhatározta, hogy legközelebbi ülését az osztrák fővárosban tartja október 7-étől 11-éig.

Az ülés napirendjén a világ újságíróinak fontos szociális és kulturális kérdései állanak. Különösen nagy érdeklődéssel várják a nemzetközi szövetség újabb határozatait a szenzációhajhászás és a hamis hírek terjesztése dolgában. Most, a bécsi ülés küszöbén tették közzé annak az érdekes határozatnak a szövegét, amelyet e két kérdésben a legutóbbi párizsi ülésén hozott a nemzetközi szövetség. Az erre

vonatkozó határozat szövege a következőképpen szól:

„Tekintettel arra, hogy valamennyi országban egyes lapok mindinkább szenzációhajhász hírek és hamis értesülések közlésére vetik magukat, amelyek alkalmasak arra, hogy egészségtelen kíváncsiságot keltsenek, a közérkölség színvonalát csökkentsek s a közvéleményt félrevezessék, — tekintettel továbbá arra, hogy egyes újságírók e törekvések antiszociális jellegét kidomborítani igyekeznek és riportázsukban oly eszközöket vesznek igénybe, melyek a tisztességgel és a becsülettel nem egyeztethetők össze: ennélfogva a végrehajtóbizottság azt a kívánságát fejezi ki, hogy a szövetség valamennyi tagszervezete becsületködöt készít, ennek alapján teremtesse meg becsületbizottságát és ama tagjai ellen, akik az illy módon megalkotott becsületszabályokba ütköző magatartást tanúsítanak, tegye meg azokat az intézkedéseket, melyek alkalmasak arra, hogy szép hivatásunkat megóvják a lealacsonyodástól.

Az angol hadgyakorlatozó tüzérek ágyúikon reggeliznek.

Az angol kormány rendkívüli minisztertanácsot hívott össze

A távolkeleti háború veszélyei elleni védekezés került szóba

Londonból jelentik: Az angol külügyi hivatalban Eden külügyminiszter, Lord Halifax helyettes külügyminiszter és a tengerészeti, hadügyi és gyarmatügyi miniszterek részvételével kedden délután rendkívüli minisztertanács volt. Az ülés résztvevői távbeszélő útján állandóan érintkezésben voltak a vidéken szünetelő Chamberlain miniszterelnökkel.

Londonból jelentik: Az angol kormány kedden megtartott rendkívüli minisztertanácsának lefolyásáról a beavatottak csak annyit tudnak, hogy az ott elhatározott intézkedések igen messzemenő jellegűek. A rendkívüli minisztertanács fontosságára nemcsak az a tény vet világot, hogy azt váratlanul hívták össze, hanem hogy a rendkívüli minisztertanácsban résztvett a három vezérkari főnök is: a szárazföldi, a tengerészeti és a légügyi. A vezérkari főnökökön kívül jelen volt a tanácskozáson Ormsby-Gore gyarmatügyi miniszter is.

A „Press Association” szerint a megbeszélések két kérdést érintettek:

1. Megtárgyaltak minden lehető lépést a távolkeleti viszály ügyében, hogy a helyzet békés megoldásához hozzájáruljanak.

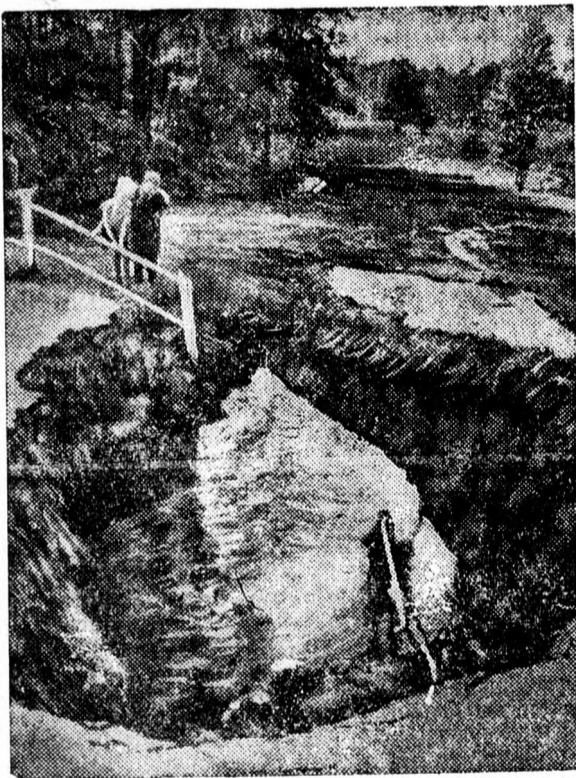
2. Elhatározták, hogy minden alkalmas rendszabályt igénybevesznek, hogy megvédjék az idegen állampolgárokat és az angol érdekeket.

AMERIKA ÉS FRANCIAORSZAG LÉPÉSEI

Párizsból jelentik: A francia diplomáciai tevékenység középpontjában is a keletázsiai események állanak. A nagyhatalmak óvatosan kezelik a kérdést és csak Kínában tettek intézkedéseket állampolgáraik érdekeinek megvédésére.

A „Temps” híradása szerint Párizs, London és Washington igen szoros kapcsolatot tartanak fenn és minden eshetőségre fölkészülve járnak el a távolkeleti viszály kérdésében.

Newyorkból jelentik: Hivatalos jelentés szerint az amerikai kormány elhatározta, hogy katonai erősítéseket küld Kelet-Ázsiába. Hull külügyi államtitkár bejelentette, hogy csupán óvatossági intézkedésekről van szó. A külügy-

A felhőszakadás Polzin pomerániai fürdőben kiárasztotta egy zsilippel elzárt tó vizét és az áradás lerombolta egy hid partfalát. Képünk erről a különös rombolásról készült.

minisztérium 500 ezer dollár hitel megszavazását kéri a sanghai kiűritési költségek fedezésére.

AMERIKA, ANGLIA ÉS FRANCIAORSZAG KÖZÖS FELLEPESE A SANGHAI HARC ABBANAGYASÁÉRT.

Londonból jelentik: A lapok úgy tudják, hogy a minisztertanácsban a kormány hozzájárult egy közös demarshoz, amelyet az Egyesült Államok és Franciaország kormányával együtt a nankingi és tokiói kormányhoz intéznek. A közös demars célja az, hogy elérjék a Sanghaiba történő csapatzállítások visszavonását. A három nagyhatalom ennek ellenében biztosítékokat nyújtana Sanghaiban úgy a ki-

nai, mint a japán érdekek védelmére. Az angol kormány továbbra is szoros érintkezésben marad az Egyesült Államok és Franciaország kormányával és hír szerint újabb tárgyalásokat kezdenek a kínai és a japán kormányval. A minisztertanácsban azonkívül elhatározták, hogy további csapaterekségeket küldenek Kínába. Tervbevételek azonkívül a tartalékok behívását is. Ez azonban még a legközelebbi napok eseményeitől függ.

PARIZSBAN VILÁGBÉKE-ÉRTEKEZLET NYILT MEG.

Párizsból jelentik: A Sorbonne dísztermében ma nyílt meg a világbéke nemzetközi irodája által egybehívott világbéke-kongresszus, amelynek védnökségét Chauteemps miniszterelnök és Herriot vállalták el. A megnyitó beszédet Delbos francia külügyminiszter tartotta. A kongresszus napirendjén szerepel az abesszin kérdés, a spanyol háború, a japán-kínai konfliktus, a gazdasági válság. Európa gazdaságpolitikai megszervezése és a frontharcok megsegítése, az ifjúság nevelése és a saját szerepe a béke szolgálatában. A tanácskozások hat napig fognak tartani.

Botrányhajhászás Palesztina felosztása körül

A zsidó nemzeti szövetség vezérét áru ássa vádolják

Londonból jelentik: Az egész angol sajtó éles beállításban foglalkozik a „Jewish Chronicle” c. zsidó lap cikkével, amely a Palesztina felosztására irányuló tárgyalások előzményeivel foglalkozik. A zsidó lap szóról-szóra idézi azt a jegyzőkönyvet, amely Weizmann, a cionisták vezetője és Ormsby-Gore angol gyarmatügyi miniszter megbeszélései alkalmával készült. A jegyzőkönyv az egész palesztinai kérdést más megvilágításba helyezi, mint ahogyan azt eddig az angol közvélemény látta. A jegyzőkönyv szerint Weizmann a gyarmatügyi miniszternek kijelentette, hogy a zürichi kongresszuson a Pa-

lesztinára vonatkozó felosztási tervnek az elfogadása mellett száll síkra, feltéve, hogy ezáltal a kifejezésre juttatott követeléseket az angol kormány teljesíti.

A gyarmatügyi miniszternek és a cionista vezérnek bizalmas tárgyalásai angol politikai körökben óriási feltűnést keltettek. Weizmann az „Ewening Standard” tudósítója előtt elismerte az okmány valódiságát és hangoztatta, hogy a jegyzőkönyv nem a nyilvánosság számára készült. A gyarmatügyi miniszter nem hajlandó nyilatkozni a jegyzőkönyvre vonatkozó kérdésekre.

A spanyol nemzeti hadsereg négy ponton áttörte Santander körül a vörösek arcvonalát

A madridi rádió is elismeri a nemzetiek győzelmes előhaladását

Salamancából jelentik: A spanyol nemzeti főhadiszállás jelentése szerint a nemzetiek előnyomulása a keddi napon nagy lépéssel haladt előre. Már a madridi rádió is beismerte a nemzetiek santanderi győzelmes előnyomulását.

Legújabban érkezett jelentés szerint Franco tábornok csapatai a santanderi fronton elfoglalták Sanmiguel de Agayo községet. Ennek a községnek igen fontos stratégiai jelentősége van. A község elfoglalásával ugyanis elvágták a vörös kormánycsapatok husz zászlóaljának mintegy 15 ezer emberét a többi csapattestektől. A bekerített kormánycsapatok egyrésze kedden délután feltétel nélkül megadta magát.

A nemzetiek repülőgépei kedden reggel megjelentek Santander felett és bombázták a katonai erődímenyeket.

A spanyol nemzetiek hivatalos jelentése szerint Franco tábornok csapatai folytatták előnyomulásukat és El Frontáig hatoltak. A sikeres támadásnál 2500 foglyot, számos gépfegyvert, egy ágyút, három orosz tankot és két élelmiszerszállító vonatot zsákmányoltak.

Párizsból jelentik: A spanyol nemzeti csapatok az északspanyolországi santanderi frontszakaszon négy ponton törték át a köztársaságiak vonalát. A köztársaságiak az egész fronton gyenge ellenállást tanúsítanak. Lehetőséges, hogy a hadműveletek most egy-két napig szünetelni fognak, mert a nemzetiek nem intéznek egyelőre újabb támadást ellenfelek

állásai felé, hanem az elfoglalt területeket erősítik meg.

Kedden reggel a nemzeti légi haderő több rajvonalon, mintegy 150 kilométer széles vonalon támadást intézett a köztársaságiak hadállásai ellen és 4000 bombát dobott le. A harc tér felé menetelő vörös hadtesteket gépfegyverrel lötték. Ebben az akcióban a tüzérség is támogatta a repülőket.

Saint Jean de Luzból jelentik: Mint ismeretes, Miaya tábornokot, a madridi vörös védőcsapatok parancsnokát a brunetei sikertelen offenzíva miatt elmozdították a madridi frontszakaszon a vörös csapatok irányításától és meglepetésszerűen a terrueli hadszíntér parancsnokságával bízták meg. Most kiderült, hogy a brunetei vereségnek nem Miaya tábornok volt az okozója, hanem a nemzetközi dandár parancsnoka, Lister tábornok. A valenciai kormány belátva tévedését, visszahelyezte Miaya tábornokot a madridi haderők főparancsnoki tisztségébe. Hogy Listernek, az ácslegényből lett tábornoknak mi lett a sorsa, nem tudják.

Befejezték a szicíliai hadgyakorlatot. Rómából jelentik: A szicíliai nagy olasz hadgyakorlatokat kedden döntetlen eredménnyel fejezték be. A hadgyakorlatok befejezése után Mussolini felkereste az egyes csapattesteket, majd a Trapaniban épülő hatalmas kikötőműveket tekintette meg.

Látogatás a balassagyarmati palócmúzeumban

A kétszázéves gyertyamártó edényektől — a palócok szabadszínpadáig
Mély vallásosság árad a palócok fafaragványairól

Balassagyarmat, augusztus 10.
Palóccország fővárosába, Balassagyarmatra, rándultunk ki egy kis palócháztűznézőbe. Rég jártunk ebben a megszépült, fiatalos ipolymenti határvárosban. Akkor még nem volt nevezetes folyó ez az Ipoly és főleg nem kellett pecsétetes bilétek, hogy az ember átmelessen a túlsó partjára. Itt állunk a palócvilág közepén a Nagy Ivánmúzeum előtti térségen.

A „PALÓC-MUZEUM” LÉTESÍTÉSE.

Hagy a palócság jellegzetes, értékes emlékei veszendőbe ne menjenek, 1928-ban Hóman Bálint kultuszminiszter, akkor a Közgűjtemények Országos főfelügyelője az új múzeumi törvény alapján megállapította, hogy a gyarmati Nagy Ivánmúzeumnak egyik legfontosabb feladatuköre néprajzi szempontból az egész Palócföldre kiterjesztett gyűjtés és ezáltal egy kiárolagos „Palócmúzeum” létesítése.

Ezen az alapon indult meg a szorgos gyűjtés, melybe a helyi hatóságok is szívvel-lélekkel bekapcsolódtak s ma, 9 év után, ha végigjárjuk a csendes néprajzi relikviákkal megtelt termeiket, — büszkén mondhatjuk, hogy siker koronázta Hóman Bálint elgondolását.

Fényes Dezső, a múzeum agilis igazgatója készségesen kalauzol végig a termekben és magyarázza a tárgyak eredetét.

— Ez itt például Szent Antal szobra mint aikos méhkaptár. A költő Madách Imre fiának juhásza faragta fából. A gyermekek ugyanis kövelellandóan összedobálták a kaptárakat s így jutott a juhász arra a gondolatra, hogy Szent Antal által védi meg méhesét. Sikerült is!

AZ EGRI NAGYTEMLŐM A „JUHÁSZ-FOGADALOM” TÜKRÉBEN.

A folyosón végig karoapadok sorakoznak, összesen 35 értékes darab. Támlája valamennyinek népi faragás. Az egyikben Ádám és Éva a paradisosban, mögöttük a juhász hajtja a nyáját. Vannak még születet, aratást, huszárt ábrázoló faragások.

Az egri templomot is láthatjuk az egyik pad támláján. Fogadalomból gyalogolt a juhász 200 kilométert falujából — Egerbe, hogy lemintázhassa. El is készült vele szépségesen. S most pár éve, mint Fényes igazgató mondja, — 96 évével vakon vezette magát ide a múzeumba, hogy még egyszer megapogathassa reszkető kezekkel remekművét.

— Most már nyugodtan halok meg, — mondotta azután elmenőben.

ÜVEGVASALÓ, CSÜCSKORSÓ ÉS EGYÉB CSODÁK.

A palócok között is akadtak ügyes feltalálók, ezt bizonyítja az „üvegvasaló”. Kúp alakja van, alul gömbölyű, lapos. Forró vizet öntöttek bele, a nyakát ronggyal átsavarták, úgy vasalták vele. Nem pörkölt, nem égetett s főleg nem terjesztett gázt, mint a mai szénvasalók.

Egy üvegszekrényben virágmintás kőedények között egy különleges csücskorsó vonja magára a figyelmet. A peremén három lyuk van, míg a nyaka csipkemódra áttetsző. Érdekesége abba rejlik, hogy ha rendszeren szánkhoz emeljük a korsót, a bor a nyakunkba folyik, csak a két lyuk befolyása által lehet a harmadikon át inni rendszeren belőle.

Az egyik fogason számtalan karikasoster függ, nyele valamennyinek ólombeöntéses, különféle mintákkal. Van azonban rézbeöntésű beékelt ostornyél is, — melynek elkészítéséhez — igazán csodálatos türelem kellett.

Palóccéknál nincs tulipánosláda, erre felé a rózeásláda divatos, de az aztán van ezeregy változatban.

A sarkokat is igyekeznek kihasználni mint egy sarokalmárium mutatja. Ez a különleges keményfából faragott kis szekrény, mintha csak a készítője lelkiességét is sugározná, — a ráfaragott Fájdalmas Szűzzel, alatta Krisztus koporsójával, körötte gyertyák és az almárium tetejének kerekét két angyal kereszttel fogja össze.

Látunk itt 200 éves gyertyamártó edényeket, melyben hideg vízben fagyasztották a fegyűgyertyát a régi palócok.

KIGYÓ-SZIMBÓLUM ÉS MUZIKÁLIS BOTOK.

Megtekinttük a báránybőrűdudákat, a kürtöket, melyek rendszerint szarvból készültek. De egyébre is felhasználták, fogos, székláb, sőt még lurkátölcének is beváltak.

Az ősi palócság a szarvát is úgy sen használta fel céljaira, erre vall a hatalmas szármalásból font buzakosár (toboz) és két nyakas szakojtó.

A juhász-dinasztia botgyűjteménye is teljes számmal képviselve van. Juhászoknál a pásztoréknál a bot jelzi a rangot, tudást — ezen is a kigyó állása bizonyára kevesen tudják, hogy a kigyó a pásztoréknál szimbóluma.

Ha a kifaragott bot kigyóalakú csak sémán hajlik vissza a fogónál, ez kezdő pásztor jel. Ha kacskaringózik, már feljebb vagyunk a ranglétrán. De ha két kigyó emelgeti fejét a kacskaringó után, — menten „pásztorvezérrel” állunk ezen a boton.

Igy a pásztorok! De ezeknek a botoknak az elkészítése is nagy türelmet igényel. Az első fán kezdődik a hajlítás, formálás, — majd kivágás után a mintázás, füstölés, kenés, fényezés szonabórral — na és az ólombeöntés.

A pásztorbot csak akkor tökéletes, ha jó a suhintása és muzikális hangot ad, amelyetől az állat megijed. Ennek eltalálása aztán külön is érdem.

Óthalmi „mancsoló botokat” is láthatunk az egyik szekrényben. Ezek 30—40 cm hosszú szarvformájú faragott botok kis falabdával. Ezzel játékos a fiatalság bójtben, midőn tilos a tánc. Mintha csak a tenisz ősi formáját látnánk. Csak a játéknál van egy kis hiba. A mancs-játéknál ugyanis az ütőnek a labdát a levegőben kell eltalálnia, illetve a labda után hajlítják az ütőt s ha a levegőben összeütődnek, az illető nyert, de a legény is, akinek sikerült a mancsot (ütőt) el-

Éltesebb embereknél, akik gyakran fel vannak fűvódva úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyheségét egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggelenkénti bevéve rendszerint hamar megszűnteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli. Az orvosok ajánlják.

kapnia — jutalmat kap a menyecskétől... Visszont ez nincs meg a tenisznél...

A falakon végig népviseleti képek, fénykép felvételek. A palóc fehérszínű, tarkaszoknyás viseletét láthatjuk sok-sok változatban. Falusi szokások, lakodalmak, búcsúk, aratás, fonók. Az élet regéi itt, Kazár, Dejtár, Órhalom, Szügy, Kímóc, Buják, Hollókő és még számtalan palóc község nevével olvassuk a képek alatt.

NAGY SZABADTÉRI SZÍNPAD ÉPÜL A MUZEUM ELŐTT.

Szép, gyönyörű, minden, amit itt felhalnóztak, valóban a palócság kincses tára e múzeum. — mondjuk búcsúzóban Fényes igazgatónak.

— Most jön még a munka java, — vág szavamba az igazgató. — Kultúrális szempontból egy nagyon szép tervvel foglalkozunk. A múzeum előtti teret szabadszínpad céljaira formáljuk át és több ezer személyes nézőteret helyezünk ide. Aztán rövidesen megrendezzük az első igazi „Palócbokrétá” előadást. Nagy partigónk ebben és mindenben ami a néppel és a népművészetrel kapcsolatos, Soldos Béla főispán.

Nagy kár, hogy idegenforgalom szempontjából nem helyeznek súlyt erre a vidékre. Pedig ha az illetékesek úgy egy kicsit körülnéznének a nógrádi palócfalvakban, — pl. a fatemplomos Hecskőn, melynek ősi vára ott lüszkölkedik a fűl középen, vagy Kímocson, Kazáron, Bujákon, Búcsúapátián és Ludányban, melynek szépséges főkövét még Petőfi is megénekelte, — rájárnának, hogy „Palóccország” is van olyan értékes és érdekes idegenforgalmi szempontból, mint Magyarország bármelyik más néprajzi vidéke.

E. GY.

Bonyolódik a baia marei postalópás ügye

Két és fél évre ítélték a sikkasztó pénzlárost, aki visszatértette az ellopott összeget

Satumare. Saját tud. Országsszerle nagy feltűnést keltett az a vakmerő lopás, amit a baia marei postahivatal pénztárnoka: Nistor Ioan követett el. Éjszaka beosont a hivatalba, felnyitotta az egyik vasládát és magával vitt kétszázhuszezer leit, amit özv. Imricsák Gyuláné tisztviselőnek kezelte. A hatalmas összeget az egyik szolga előző este hozta le Baia-Sprie-ről s másnap tovább akarták küldeni a címzetthez. Az ilyen átmeneti pénzeket özv. Imricsákné kezelte.

Zárás előtt megkérdezte Nistor pénztárnokot, hogy az összeget hol helyezze el éjszaka? Nistor a vasládát ajánlotta s mint később kiderült, azért, mert az egyik kulcsot előzőleg magához vette. Az összeget pedig azért lopta el, hogy száznolcvanezer leies sikkasztását visszategyje.

A rendőrség sokáig eredménytelenül nyomozott. Nistor többször őrizetbe vettek, de tárgyi bizonyítékot nem tudtak ellene felmutatni. Később töréseket és javításokat fedeztek fel a pénztárkönyvben, amiből megállapították a pénztárnok sikkasztását. Nistor végül a keresztkérdések súlya alatt megtörve, bevallotta, hogy a pénzt 6 lópta el, abból a sikkasztott összeget visszatette, a többi elmulatta.

Nistor Ioan édesapja megállapodást kötött a postával, mely szerint a fia által ellopott összeget visszafizeti, ha a posta visszavonja a feljelentést. *Hatvanezer leit ki is fizetett, a többire fedezetet adott. A postaigazgatóság azonban elrejtette a feljelentést visszavonni és Nistor a törvényszék két év és három hónapi fogságra ítélte.*

Özv. Imricsák Gyuláné közben nyugdíjba ment. Néhány héttel ezelőtt értesítést kapott, hogy a teljes édesapja által vállalt kötelezettség ellenére a posta őt tette a lopásért felelősé és az összeggel megterhelte, még két tisztviselőtársával együtt. Az özevgyasszony kicsi nyugdíjának jelentős részét vonják le a Nistor

Ioan által ellopott összeg fejében. *Imricsákné most perrel támadja meg a postaigazgatóság érthetetlen rendeletét.*

Felvétel a mercurea-ciuci római katolikus főgimnáziumba

A legújabb miniszteri rendelet értelmében a beiratások augusztus hó 25, tartam szeptember hó 7-ig, ezentul miniszteri engedély kell. Beiratási kérés minta az igazgatói irodában rendelkezésre áll, ki kell tölteni és bélyeggel (8+1) ellátni.

A javítóvizsgák ideje szeptember 1—4. Az V. osztályba szülő felvételi vizsga (examen de admitere) szeptember hó 6-án hétfőn reggel 8 órakor kezdődik. Vizsga díj 200 lei.

Az első osztály felvételi vizsgája szeptember hó 28-án, csütörtökön szintén 8 órakor veszi kezdetét, vizsgadíj 100 lei. A kéréshez melléklendők: 1. elemi iskolai bizonyítvány, láttamozva a revizortól, ha hitvallásos iskolába járt a tanuló. 2. Születési anyakönyvi kivonat. 3. Keresztlevele. 4. Ujraoltási bizonyítvány. 5. Állampolgársági bizonyítvány. Akinek neve idegen hangzású, hozzon egy bizonyítványt az előjáróságtól, mely igazolja, hogy magyar anyanyelvű. Az I. oszt. felvételi tárgya román, magyar, számtan, szóbeli és írásbeli a IV. oszt. anyagából. Szükséges, hogy a jelentkezők nyáron alaposan gyakorolják a román, magyar diktandó írást és olvasást, valamint a számtanból az egyszerűt, valamint a 4 alapműveletet.

A beiratási díj: I—IV. osztályban 640 lei, V—VIII. — mivel itt kézimunka díj nincs — 590 lei.

III. osztályban a tandíj 1000 lei, fenntartási díj szintén, a II—VIII. osztályban a tandíj 1000 lei, fenntartási díj 2490 lei. A tan- és fenntartói díjakból bizonyos hányadot elenged az intézet azon szegényesorsú jó diákoknak, akik azért az osztály-értésítővel és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt kéreében (az igazgatóhoz intézve) folyamodnak. A kérés beadási ideje 1937 szeptember hó 30-ig. Később jött kéréseket nem vesznek figyelembe. Szeptember hó 8-án, Kisasszony napján ünnepélyes Veni Sancte, a tanév megnyitása. Szeptember 9-én, csütörtökön reggel 8 órakor a rendes előadások megkezdése.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Hétoldalon: Egész évre 600, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lel.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénzár csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza.
Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató Intézet jelentése
szerint várható időjárás a következő 24 órára:
Északnyugati, majd nyugati, délnyugati szél,
helyenkint eső, zivatar, a hőmérséklet emel-
kedik.

Papszentelés, Timisoara. Saját tud. Pacha
Agoston dr. megyéspüspök vasárnap Bacova köz-
ségben pappá szentelte Petlla Ferenc és Ba-
logh István végzett teológusokat. Nagy ünne-
pnapja volt ez a községnek. A püspök kíséretében
Bacován megjelentek Unterweger Lotár dr. kano-
nok, papneveldei rektor, Korner József dr. pápai
kamarás, a teológiai főiskola prodirektora, Héber
János püspöki titkár, Gróczy Péter fageti és
Kilczér Márton ciacovai esperesplébános, Stru-
bert Péter lipovai zárdalelkész és Petlla József
aradulauoi káplán, az egyik újonnan szentelt pap
bátyja. A papszentelés alatt ennek egyes fázisait
Lamoth Gyula teológiai tanár magyarázta meg, a
szószékéről, a híveknél, Pacha dr. megyéspüspök a
szentelés után megragadó beszédben szöve-
sített hívekhez.

**ISKOLAI ÉRTEKEZLET CIUCMEGYÉ-
BEN ADORJÁN KÁROLY FÓTANFEL-
ÜGYELŐ ELNÖKLETÉVEL.** Mercurea-Ciuc.
Saját tud. Kedden, a katolikus főgimnázium
épületében. Nagy Antal aliciui. Sassa Antal fel-
ciuci és Sipos Sándor lazareai esperes-tanfel-
ügyelőknek, valamint több tanügyi férfiúnak
részvételével iskolai értekezletet tartottak. Az
értekezleten megjelent Adorján Károly egyházi
főtanfelügyelő is, aki elnöki minőségben ismer-
tette azokat a módszereket, melyek alkalmasak
arra, hogy a következő tanévre az iskolai beira-
tások simán folyjanak le. Az értekezleten
részvett dr. Pál Gábor orsz. képviselő is.

**Rejtélyes politikai merénylet Párizs legfor-
galmasabb negyedében.** Párizsból jelentik:
Ma éjszaka a Montparnasse-negyedben egy
robozó autóból ismeretlen tettesek négy lövést
adtak le Cervinc Milos 41 éves jugoszláv ál-
lampolgárra, akinek Párizsban nagyobb keres-
kedelmi képviselete van. Cervinc megsebesült,
ugy hogy kórházba kellett szállítani, ahol azt
vallotta, hogy támadóit ismeri és azok politikai
bosszúból követték el a merényletet. Ennél többet
azonban nem volt hajlandó vallani. A me-
rénylet szemtanúi szerint előbb Cervinc is a
gépkocsiban foglalt helyet és amikor onnan ki-
szállott, adták le a lövéseket és utána elrobo-
gott. A kocsi számát többen feljegyezték és ezen
az alapon indult meg az eljárás.

**TIZENHÉT UTAST VISZ EZENTUL MA-
GÁVAL A BUCURESTI-TIMISOARAI SZE-
MELYSZÁLLÍTÓ REPÜLŐGÉP.** Timisoara.
Saját tud. A repülőársaság az eddigi ötüléses
Potez-rendszerű repülőgép helyett a „Roma-
nia“ Junckers-gépet helyezte forgalomba a Bu-
curesti-Timisoara-Arad közötti légi forga-
lomban. Az újrendszerű repülőgép hétfőn ér-
kezett először Timisoara. Tizenhét utas szá-
mára van azon kényelmes ülőhely.

* **Ingyenes felvétel zárdába.** Assisi Szent Fe-
renc Leányai betegápoló rendjének egy kegyes
jótévedője lehetővé tette azt, hogy komoly hiva-
tással bíró 10 oly hajadont, akik a középiskolá-
nak legalább 4 osztályát teljes eredménnyel el-
végezték, hozomány és kelengye nélkül felve-
hetnek rendi jelöltnek. Életkor: 16-30 év. Sze-
mélyesen vagy kérvény útján (ez utóbbi esetben
fénykép, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyít-
vány, valamint állampolgársági bizonyítvány
és keresztlelvi csatolmány). A rend tartományi
Főnöknőjénél lehet jelentkezni, cím: Radna,
jud. Arad, Str. Alexandru Nr. 3.

**NAGY ÉRDEKLŐDÉS ELŐZI MEG A
MUZEUM EGYESÜLET VÁNDORGYÜLE-
SÉT.** Odorheiu. Saját tud. Megírtuk már, hogy
a gróf Mikó Imre által alapította Transsylvaniai
Múzeum Egyesület a székely anyaváros-
ban tartja idei vándorgyűlését augusztus hó
29-30 és 31-én. A háromnapos vándorgyűlés
tudományos életünk nagy eseményének ígérke-
zik. Előkészítésén Jodál Gábor dr. ügyvéddel az
élen egy ötven tagú bizottság fáradozik. A vándor-
gyűlés megtartására a miniszter már meg-
adta az engedélyt. A gyűlés gazdag és értékes
tárgysorozata országsszerle nagy érdeklődést
váltott ki.

**A cártai Nagyboldogasszony-templomból
„irredenta“ szönyeget koboztak el.** Mercurea-
Ciuc. Saját tud. Nagy megröszbenést keltett a
községben, hogy a cártai Nagyboldogasszony-
templomból szönyeget koboztak el a csend-
őrök. Szerintük a székely festékes, szöttek tem-
plomi szönyegek színösszetétele a magyar nem-
zeti színekre emlékeztet, mely alkalmas arra,
hogy a lakosságot izgassa és lázítsa. Sassa An-
tal esperes-tanfelügyelő igyekezett megmagya-
rázni, hogy a kifogásolt színeken kívül más,
egyházi liturgikus színek is találhatóak a szö-
nyegekben, de a csendőrség hajthatatlan maradt
és elvitte a szönyeget. Hír szerint ebben a
különös ügyben „irredenta-pór“ indul az egy-
házközség vezetősége ellen.

KÖRMENDY JÁNOS HALÁLA. Keve-
sen emlékeznek ma már Körmendy Já-
nosra, Timisoara egykor ünnepeit jellemző-
nézésére, aki Budapesten 74 éves korában
kedden meghalt. Tizenkilenc éves korában
lépett színpadra s rövidesen Krecsányihoz
került, a híres buda-temesvári színtársulat-
hoz, amelynek hosszú ideig népszerű műve-
se volt. Peste a Király Színház szerződtette,
1921 óta pedig a Magyar Színház tagja volt.
Híres szerepe volt Petur bán, Gonosz Pista
és Flambeaus a Sasfők-ban. Az utóbbi évek-
ben sokat betegeskedett s maga is érezte kö-
zeli halálát. Temetése nagy részvét mellett
szerdán délután félőtkor volt a kerepesi-úti
temetőben.

**Üsszesett a vendéglőben és kórházba szál-
lítása után meghalt egy cluj-i kereskedő.** Satu-
Mare. Saját tud. Markovits Lőrinc cluj-i keres-
kedő vasárnap Satu-Marera érkezett, ahonnan
az éjjel két óraker induló személyvonattal akart
hazautazni. Betért az állomás mellett István
vendéglőbe, ahol megvacsorázott és újságolva-
sásba kezdett. Egy óraker hirtelen lefordult a
székről és eszméletlenül terült el a szoba padló-
ján. A személyzet azonnal értesítette a mentő-
ket, akik Markovitsot kórházba szállították.
Reggel öt óraker, anélkül, hogy magához tért
volna, kiszendetett. Az orvosi vizsgálat meg-
állapította szerint szívroham végzett az 59 éves
kereskedővel, akinek Clujon lakó családját táv-
íratilag értesítette a rendőrség.

A kancsalság gyógyítása. A bé-
csi szemklinikán érdekes módszerrel kísérle-
teznek. A kancsalságot operáció nélkül próbál-
ják gyógyítani olyképp, hogy az egészséges szem-
et letakarják, továbbá megfelelő szemüveget
alkalmaznak. Így kényserítik a kancsalság
szemet normális működésre. A gyógyítás azon-
ban ezzel a módszerrel csak a gyermekkorban
jár biztos eredménnyel. Idősebb korban esetleg
már baj származhatik a szemnek a használat-
ból való kizárásából. Ilyenkor természetesen
operációval többnyire segíteni lehet még a kan-
csalságon.

**Hitszónokok, hitoktatók számára
időszerű életből vett elbeszélések
gyűjteménye:**

Oberhammer:

Példák az életből

című könyve.

Ara 205 lei és 15 lei portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Feljegyzések

Az első lap, ami hazajövet a határon a ke-
zembe került, a Dimineața-nak az a száma volt,
melyben V. Munteanu nevezetű újságíró a leg-
utóbbi megyei választások politikai tanulságai-
ról elmélkedett. Hosszas és részletesen.

Ezt az újságíró egy gyászos emlékeztető
kommunista pernek főtárgyalásáról ismerem
közelebbről, melyre önként jelentkezett tanu-
nak és szapora beszédű hosszú fejtegetéssel
igyekezett a hadbíróskodó meggyőzni arról,
hogy a kommunista szervezkedéssel védőt ron-
gyos és zavaros magyarok nem vétettek az ál-
lam biztonsága ellen, hanem még fokozták azt,
mert a magyar „sovinizmus“ ellen küzdenek
kézzelfogható eredményekkel.

Ebben a cikkben, melyről most szólunk,
ugyanazzal a főbeszédűvel boncolgatja a le-
zajlott választások „politikai“ tanulságait. Szó-
kásos választási szörszállhasogatás ez, mely fel-
tűnően hasonlít a beszámolókhöz, melyekben a
futball-mérkőzések, a löversenyek Spanyol-
országban pedig a bikaviadalok eredményeit
szokták a közönségnek kellő alapossággal és
részletességgel megmagyarázni. A fontoskodás
mellett, mellyel az ilyen beszámolók feltáladó-
nak, egészen másodrendűvé válik, hogy az egyik
mérkőzésben politikai pártok, a másikban 11
kiváló és közismert férfiú, a harmadikban 8
fekete és fürgő bika került a terítékre.

A sport-tudósítások és az ilyen politikai be-
számolók között azonban mégis van különbség.
A testedzésnek és a bikaviadaloknak izgalmas
területén valamennyi küzdő félről megszoktak
emlékezni. A spanyol korridák leírásainál a
bika éppenúgy megkapja a maga elismerő meg-
jegyzéseit, mint az espada, ha egyetlen dőfessel
győzött. Ebben a választási leírásban azonban,
melyből az itthoni politikai élet szele először
csapott most meg, egyetlen árva szó sem jutott
a magyar falusi tömegek politikai küzdelmé-
nek és annak a sorsnak, mely osztályrészül ju-
tott.

A Dimineața köztudomásúan erősen bal-
oldali orgánus, mely a román demokrácia
végső várának nevezi magát. Munteanu ha-
sonlóképpen baloldali újságíró, eléggé mutatja
ezt önkéntes jelentkezése a kommunista perben,
melyről szólottunk. Míképpen lehetséges mégis
akkor, hogy számukra éppen olyan kevésbé
probléma az együttélő népek valóságos egyenlő-
sége, mint a másik oldalon, a fasizmus fölé-
rekvő pártok és személyek számára?

A válasszal tisztában vagyunk. A románok
soraiban, éppen úgy, mint akár a franciák vagy
angolok között, a legszűkebb baloldalon álló em-
berek között több a természetes nemzeti elfo-
gultság és céltudatosság, mint nálunk számos
konzervatív és jobboldali férfiúban. Ez nagy
haj ebben a mai világban többségi helyzetben
is. Kisebbségi helyzetben pedig olyan, mint a
hajón a lék. Sürgősen e kell tenni, ha nem
akarunk mindenestől elsüllyedni.

(Skin.)

Ötven vasuti kocsi haladt el felette... Bu-
curestiből jelentik: Chitila állomáson egy
vasuti munkás a pályatesten dolgozott, amikor
váratlanul egy vonat jelent meg a síneken. A
munkás látta, hogy már nem menekülhet és a
sínek közé feküdt. A vonat, amely 50 kocsiból
állt, áthaladt a sínek között fekvő munkás
felett, aki csak könnyebb hórzsólásokat szen-
vedett.

**Az agy, szem, tüdő vagy szív felé irányuló
vértódulások elhárítására** igyek reggelenként éh-
gyomorra egy pohár természetes „**Ferenc József**“
keserűvizet. Az orvosok ajánlják.

**BOCU SEVER VOLT MINISZTER LI-
POVA POLGÁRMESTERE.** Timisoara. Saját
tud. Jelentettük, hogy Lipován a városi választá-
sok Bocu Sever volt miniszter listájának győ-
zelmével végződtek. A megválasztott tanács
most tartotta meg alakuló gyűlését és egyhan-
guan Bocu Sever volt minisztert, volt banati
kormányzót választotta meg polgármesternek.
Polgármesterhelyettes Ingerl Alajos lett.

**Halálos szerencsétlenséget okozott a kisiklott
iparvasút, Simleul-Silvaniei.** Saját tud.
Megrendítő szerencsétlenség áldozata lett Lab
Floare Beznea bihormegyei községbeli asszony, a
nufalvai La Roche és Darvas fakitermelő vállalat
rézhegységbeli erdőjében. A környékbeli köz-
ségek lakóit ingyen szállítja a vállalat ipar-
vasútja s a gyengén megépített pályán és a sze-
melyszállításra be nem rendezett kisvonattal
gyakran történő szerencsétlenségeknek legtöb-
ször ezek a fát szállító kocsikra felkapaszkodó
emberek esnek áldozatul. Lab Floare egy pi-
pisi ismerősehez akart utazni a kisvasúttal, de
utközben kisiklott a vonat s az épületfát szállító
kocsi rakományra ráesett a szerencsétlen asz-
szonyra. Az iparvasút személyzete kiemelte a ta-
alót, ekkor azonban már halott volt.

FIATAL ANYAK RÉSZÉRE
FONTOS ÉS TANULSÁGOS
KÖNYVUJDONSÁGI

A fiatal anya

Orvosi tanács fiatal asszonyoknak.
Írta: dr. FÜLDES LAJOS főorvos.

Nékülözhetetlen tanácsok minden fiatal anya számára. A tartalmából: Az anyáról — Általános ismeretek — Tudnivalók a terhesség körül — Belső vizsgálat — Szülésznők — A szülés — Tudnivalók a szülés alatt és után — A gyermekágy — A méhenkívüli terhességről — A magtalanság — Az újszülött és a csecsemő — A szoptatás — A tej minősége — Mennyit szabad szoptatni? A heti súlygyarapodás — Az anya tejbőségének fokozása, stb., stb., stb.

Ára 95 lei és portó.

Kapható: Kiadóhivatalunkban.

A Szent Anna-tó halálos áldozata. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A Szent Anna-tó évenként megszedi a maga áldozatát. Még mindig vannak vállalkozó szellemű emberek, akik virtusból átvadászásra vállalkoznak, mely eddig is igen sok halálos esettel végződött. Az idei halálos baleset áldozata Máthé László 28 éves vacarestii lakos, akit tutajozás közben ért baleset úgy, hogy nem lehetett megmenteni, a vízben lelte halálát. A balesetért senkit sem terhel felelősség.

MEGOLDOTTÁK A „LÁTHATATLAN REPÜLŐGÉP” KÉRDÉSÉT. Londonból jelentik: A Newyork Times jelentése szerint olasz vegyészek hosszú kísérlete után olyan gázszertű anyagot fedeztek fel, amelynek szerteporlasztásával láthatatlan füstfelhővel veszik körül a repülőgépeket a tenger fölött. A titkos gázfelhőnek az a legfontosabb sajátossága, hogy alulról nem átlátszó, ellenben felülről teljesen átlátszó, úgyhogy az ellenséges hadihajók elöl eltakarják a közeledő gépet, amelynek pilótája akadálytalanul látja a tengeren lévő célpontját.

Keményen fogják a német tengerészeket. Berlinből jelentik: A német tengerészet hivatalos lapja rendeletet közöl, amelynek értelmében azt a tengerészt, aki huszonnégy óránál tovább hiányzik engedély nélkül a szolgálatból, kémnek tekintik és ennek megfelelően járnak el vele szemben.

126 éves pirostojást találtak. Péterréve községben a plébánia telkén lebontották a régi harangozói lakást. A nádfedelű ház gerendái között a munkások egy pirostojást találtak, amelyen koromfestéssel az a felírás állott: „1811 december 24-én Istent dicsérni, Krisztus születésnapján”. Ebből a felirásból az látszik, hogy valamikor régen nem húsvétkor, hanem karácsonykor készítették a pirostojásokat.

A kétméteres kisfiú.

Bécsben él a világ legnagyobb kisfiúja: Swacina Pál, aki 14 éves kora dacára 1.94 méter magas, míg a legnagyobb amerikai férfi „csak” 1.89 méter. Képünk a „kisfiút” édesanyja mellett ábrázolja.

41.496 költő Japánban...

Az európai költők panaszkodnak, hogy Európában az utóbbi időkben kevés az érdeklődés a költészet iránt. Franciaországban például két esztendő óta nem adnak ki költészeti díjat, mert nem tudnak megfelelő jelöltet találni.

Egészen más a helyzet Japánban, ahol legutóbb versenyt rendeztek a költők számára. A zsüri élén a japáni császár védnöksége alatt a vezető japáni költők állanak. A versenyen 41.496 költő vett részt. A zsüri munkája évekig fog tartani. Ha ugyan a kínai háborútól ráérnek...

Haláragazolt egy kisfiút a Váci utcán egy gépkocsi. Budapestről jelentik: Kedden délután végzetes autóelgázolás történt a Váci utca 16 szám előtt. A járókelők akadtak rá Varga József negyedosztályos gimnázistára, aki súlyos sérülésekkel feküdt az uttesten. A szemtanúk kihallgatása után a rendőrség letartóztatta Kovács István sofőrt, aki azzal védekezett, hogy egy szekeret akart kikerülni és nem vette észre az uttesten áthaladó kisfiút. A szerencsétlenül járt kis gimnázistához azonnal kihívták a mentőket, azonban kórházbaszállítás közben meghalt.

EGY ELVETEMÜLT CSELEDLEANY RÉMETTE. Targu-Muresről jelentik: Megyes Katalin 16 éves rovinel cselédleány összeveszett szüleiével és ezért öngyilkosságból a Muresbe akart ugrani. Amikor elment hazulról, beállított özv. Stosz Bálintnéhoz és annak 12 éves Bözsi nevű leányát magával vitte „sétálni”. A Mures parton hirtelen a vízbe taszította a gyermeket, aki a mély vízben irtózatossá küzdélmel folytatott és segélykiáltásaira a fél falu összeszaladt. A révésznek sikerült kimenteni az alélt gyermeket, Megyes Katalint pedig a falusiak a csendőrségre vitték, ahol kijelentette, hogy azért dobta a vízbe a gyermeket, mert öngyilkos akart lenni és látni akarta, sok szenvedéssel jár-e a vízbeesés? Letartóztatták.

Salajmegyei híradó. Zala u. Saját tud. A megyei tanács ülést tartott, amelyen a zalai általi fiú gimnáziumnak egy millió lei segélyt szavaztak meg. Az összeget a gimnázium új épületek építésére és a régi renoválására fordítja. — Mocan Petre brusturi gazda fát szállított az erdőből. Utközben a lovak megijedtek valamitől s felborították a szekert. A fával megrakott szekér maga alá temette Mocant, akit súlyos sérüléssel kórházba vittek. — Zalaun megszűnt a sertésvesz s a főállatorvos ennek következtében megszüntette a sertésfelhajtási tilalmat, ami miatt a piac is zárva volt. — A megye felett elvonuló vihar több helyen nagy károkat okozott a gyümölcsösökben és a kukoricában. Tusa községben a villám is lecsapott s felgyújtotta Crisan Mihály gazdának az udvarát s cséplésre összegyűjtött búzáját. A nagymennyiségű búza elégett. A kár jelentékeny.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Augusztus 22-től kezdve lépnek érvénybe a Budapesti Őszi Vásár utazási és vizumkedvezményei

Budapestről jelentik: Minden öt évben egyszer rendezett rendkívüli eseményre készül az ősszel Budapest. Szeptember 2–20-ig az Őszi Lakberendezési Vásár keretében hosszú évek szünete után újból megrendezik az Országos Kézművesipari Kiállítást, amely a magyar kisiparosság legjobb munkáinak bemutatását jelenti. Csúcspontja az eseménynek az Aranykoszorus Mesterverseny, mert hiszen iparos, ki itt aranykoszorus nyer, öt éven át élvezi dicsőségének nem csekély gazdasági eredményét is.

Az esemény nagy jelentőségére való tekintettel a magyar kormány de vele együtt számos más állam kormányja is szokatlanul nagyértékű utazási kedvezményt biztosított mindazok részére, akik az Őszi Vásáron és kiállításon akár mint kiállítók, akár mint látogatók részt kívánnak venni.

A magyar kormány a látogatóknak a Budapestre szóló utazásra, hír szerint, már augusztus

22-től kezdve érvénybe lépő és egészen szeptember 20-ig igénybe vehető 50 százalékos utazási kedvezményt nyújtott, amely a visszautazásra szeptember 2-től 30-ig marad érvényben. Az utasok azonkívül az Őszi Vásár által kibocsátandó igazolványok alapján előzetes vizumváltás nélkül utazhatnak Magyarországra.

Tekintettel az Őszi Vásár nagy fejlődésére, tárgyalások indultak meg annak érdekében, hogy a vásár látogatói a CFR vonalain is részesüljenek utazási kedvezményben. Értesülésünk szerint már a közeli napokban kedvező döntés fog történni ebben az irányban is, különös tekintettel arra, hogy a jugoszláv, a csehszlovák, az osztrák és számos más állam kormányja már is engedélyezte a kért utazási kedvezményt. Az Őszi Vásár utazási igazolványait egyenként 150 lejért az Európa utazási iroda és a Wagons Lits-Cock iroda fiókjai már árusítják e hó közepétől kezdve.

Cukorbetegségnél, elhíjasodásnál és köszvénynél, oxaluria és phosphaturia képződésénél, húgysavas sók lerakódásánál reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz javítja a gyomor és a belek működését s az emésztést és az anyagcserét tartósan előmozdítja. Az orvosok ajánlják.

Tizenegy udvarlóját ölte meg arzénal egy elvetemült nevelőnő. Cincinattiból jelentik: Anna Hahn német nevelőnőt letartóztatták, mert az a gyaru merült fel ellene, hogy 11 udvarlóját megmérgezte. Az illető férfiak ugyanis egymásután haltak meg. A tizenegy holttestet most ki fogják hantolni, hogy megállapíthassák a halál okát. A leány lakásán nagymennyiségű arzént találtak, de ennek ellenére az elvetemült nevelőnő ártatlanságát hangoztatja.

Megjárta a betörő. Bucurestiből jelentik: Az elmúlt éjszaka hatalmas tűz keletkezett a Stefan cel Mare uton, Stanescu Florica tulajdonát képező bérházban. A tűz a földszinten keletkezett egy raktárépületben és a tűzoltóság nem sikerült a veszedelmet a raktárra lokalizálni. Oltás közben a tűzoltók észrevették, hogy a raktár épületben levő részéből egy ember árut hord ki. Kiderült, hogy közönséges betörő, aki a zavart felhasználva lopni akart. A betörőt letartóztatták. A tűz oltása közben egy tűzoltó megsebesült.

Flammarionra emlékeztető, de annál még lenyűgözőbb stílussal és érdekesebben megírt népszerű tudományos könyv

Lenz János S. J.:

AZ EGEK HIRDETİK

A szerző egyike Közép-Európa legképzettebb csillagászainak. Könyvében nagyszerű lendülettel mutatja meg a világűr hihetetlen és fantasztikus titkait. Sok képpel, nagyon szép kiállítással.

Ára 95 lei és 15 lei portó.

Kapható: KÖNYVOSZTALYUNKNÁL.

Satumarei zsebvágót fogtak Clujon. Satu Mare. Saját tud. A satumarei rendőrséget táviratilag értesítették a cluji hatóságok arról, hogy sikerült elfogniok Cherezsi Amália satumarei illetőségű zsebvágót, akit a satumarei nyomozók különböző tettségeiért már régen köröznek. A távirat megemlíti, hogy Cherezsi Amália több zsebvágást és ékszerlopást ismert be. A tolvaj asszonyt Satu-Marera szállítják.

Egy görbe éjszaka következményei... Londonból jelentik: Philadelphia egyik legforgalmasabb teréről eltűnt a közlekedésjelző semafor egyik karja, melyet néhány nap múlva a rendőrség hatalmas teherárú csomagban kapott a következő szövegű névtelen levél kíséretében: „Miközön vasárnap reggel felébredtem, ez a vacak fekdűt mellettem az ágyban. Nem tudom, honnan került oda”.

SPORT

Az aradi Maros hengerelt az evezős bajnokságban

Constantáról jelentik: Az országos evezős bajnokságot a tengerészeti ünnepek keretében tartották meg. Az aradi Maros EE versenyzői három számban győztek és a helyezéseknél is minden számban az aradi és timisoarai versenyzők kerültek az élre. Az aradi és timisoarai magyar sportolók sikerét nagy örömmel fogadták a transylvaniai és banati sportkörök. Az eredmények: **Egyvezős:** 1. Cserhádi (Temesvári Ruder-verein). 2. Bartos (Maros Arad). 3. Márton (Metro-

pola Bucuresti). **Kettős párevezős:** 1. Maros Arad (Réger, Wiesner, kormányos Lust). 2. Temesvári Ruderverein. **Kormányos négyes:** 1. Maros (Réger, Sándor, Somogyi, Rónay, kormányos Gegessy). 2. Előre Temesvár. 3. Hajós Egylet Arad. **Nyolcas:** 1. Maros (Réger, Rónay, Sándor, Somogyi, Rafinszky, Jeger, Pataky, Mikes, kormányos Gegessy). 2. Aradi Hajós Egylet. 3. Előre Temesvár.

Magyarország viziolozói főlényesen győzték le Ausztriát

Budapestről jelentik: A Horthy kupa keddi mérkőzése a magyar csapat újabb nagy győzelmét hozták. A keddi eredmények: Németország-Belgium 4:3 (3:1). Hollandia-Franciaország 4:2 (3:1). Magyarország-Ausztria 9:2 (4:1). A harmadik nap után ez a sorrend a hat nemzet között: 1. Magyarország 6 pont. 2. Németország 4 pont. 3. Hollandia 4 pont. 4. Belgium 3 pont. 5. Ausztria 1 pont. 6. Franciaország 0 pont. Kedden magyar úszóbajnoki számokat is rendeztek: 400 m.: 1. Gróf 4 p. 57.2 mp. 2. Lengyel 5 p. 07.8 mp. 200 m. női gyors: 1. Harsányi 2 p. 36.4 mp. Magyar rekord. 100 m. női hát: 1. Györffy 1 p. 26.2 mp.

Erdélyi Bank r. t., Cluj.

Mérleg-számla 1937 június 30-án.

TEHER

VAGYON

	Lei	Lei		Lei	
Pénztár:	86,677.931.-		Részvénytőke		120,000.000.-
a) Készpénzkészlet	48,394.796.-		Tartalékalapok:	20,500.000.-	
b) Diszponibilitás a B. N. R.-nál és a Postatakarékcsek-pénztárnál (C. E. C.)	38,283.135.-	86,677.931.-	Rendés tartalékalap		
A vista bankári követelések:	137,603.877.-		Értécsökkenési alapok:	3,737.131.-	
a) Leiben	123,210.330.-	137,603.877.-	a) Kétes követelések tartalékalapja	2,000.000.-	
b) Devizában	14,393.547.-		b) Ingtalan értécsökkenési alap	6,000.000.-	32,237.131.-
Értékpapírok:	224,281.808.-		Betétek:		
I. Belföldiek:			I. Belföldiek:	246,709.241.-	
a) Állami értékpapírok	5,243.655.-		a) Látra szóló betétek	161,961.694.-	
b) Tőzsdén jegyzett értékpapírok 794.000.- n. é.	1,098.950.-		b) Határidőre szóló betétek	516,614.203.-	1,115,572.597.-
c) Tőzsdén nem jegyzett értékpapírok 133.700.- n. é.	15.914.-	6,358.528.-	c) Takarékbetétek	190,287.459.-	1,506.127.-
II. Külföldiek	22.000.- n. é.		Fel nem vett osztalékok		149,900.662.-
Váltótárca:			Különléle számlák		8,129.471.-
I. Belföldön fizetendők:			Átmeneti számlák		
a) Nyílt váltóhitelek	103,909.606.-		Brutto nyereség 1937 jan. 1-től 1937 június 30-ig. (Beszedett kamatok, különléle jövedelmek)		43,750.313.-
b) Aru, értékpapír és más fedezettel	2,920.370.-	283,805.960.-			
c) Jelzálogfedezettel	176,975.984.-				
Folyószámla adóskok:					
I. Belföldi adóskok:	235,795.114.-				
a) Külön fedezet nélkül	231.100.-				
b) Kereskedelmi érték fedezettel	14,549.489.-				
c) Értékpapír fedezettel	39,159.387.-				
d) Árufedezettel	143,231.392.-				
e) Jelzálog fedezettel	192,422.633.-	676,463.514.-			
f) Más különléle fedezettel	46,074.399.-				
II. Külföldi adóskok					
Az 1934. IV. 7-i adósságrendező törvény kedvezményeiben részesített adóskok (Csökkentett tőkeösszeg)		21,244.791.-			
Részesedések:					
Belföldön:	4,000.000.-	8,850.000.-			
a) Iparvállalatoknál	4,850.000.-	88.153.-			
b) Más vállalatoknál					
Hosszú lejáratú kölcsönök					
Ingtalanok:					
a) A bank üzleti céljaira szolgáló ingatlanok	26,786.414.-	47,090.053.-			
b) Más ingatlanok	20,303.639.-	162,509.873.-			
Különléle számlák		2,872.749.-			
Átmeneti számlák					
Különléle költségek 1937 január 1-től 1937 június 30-ig (tisztí fizetések, adók, kifizetett kamatok és jutalékok)		37,530.872.-			
		1,471,096.301.-			1,471,096.301.-

Nyilvántartási számlák:

Alapszabályszerű letétek
 Kezességi adóskok és a bank által adott garancialevelei:
 Belföldön:
 Kézizálogban levő kereskedelmi értékek
 Inkasszóértékek
 Jelzálogok, cessiók, árúk és egyéb fedezetek
 Értékpapírletétek
 Óvadék értékpapírok
 Meghitelezések és különlélek
 Kézizálogban levő értékpapírok
 Visszszámított konvertált váltók. (Csökkentett tőkeösszeg.)

5,550.000.-	Alapszabályszerű letétek	5,550.000.-
599,029.422.-	Kezességi és a bank által adott garancialevelek hitellezői:	599,029.422.-
157,934.753.-	Belföldön:	157,934.753.-
102,705.317.-	Kézizálogban levő kereskedelmi értékek letétesei	102,705.317.-
512,167.546.-	Inkasszó-értékek megbízói	512,167.546.-
241,579.220.-	Jelzálogok, cessiók, árúk és más garanciák letévői	241,579.220.-
21,168.100.-	Megőrzésre átadott értékpapírok és más értékek letévői	21,168.100.-
34,797.481.-	Különböző kikölcsönzött értékek	34,797.481.-
4,773.224.-	Meghitelezések és különlélek	4,773.224.-
360.000.-	Kézizálogban levő értékpapírok letévői	360.000.-
	Visszszámított konvertált kötelezettségek	
1,680,065.063.-		1,680,065.063.-

Cluj, 1937 június 30.

Az igazgatóság nevében:
 MOCSONYI
 elnök.

CONRAD.

HARGITAY.

A könyvelésért és ellenőrzésért:

IOAN PETREAN
 igazgató.

jogosított könyvelő.

KÖZGAZDASÁG

Az Elelmezési Ipartársulatok Szövetsége Satumaren országos nagygyűlést és zászlószentelést rendez

Satu-Mare. Saját tud. Az Elelmezési Ipartársulatok Szövetsége az Északromániai Kiállítással kapcsolatosan, vasárnap Satumaren tartja meg ezidei országos nagygyűlését s annak keretében zászlót is szentel. A zászlóanyai tisztásra dr. Pop Valer kereskedelmi és iparügyi miniszter feleségét kérték fel. A nagygyűlésen számos olyan kérdés kerül megvitatásra, amelyek rendeletek vagy egyéb rendszabályok formájában sértik az élelmezési iparosok érde-

két.

A szövetség nemrégén küldöttséget menesztett Bucuresztbe és arra kérte a pénzügy- és iparügyi minisztereket, hogy a nagygyűlésen vegyenek részt. A válasz nem volt elutasító, így a szövetség reméli, hogy a miniszterek jelenlétében sikerül jelentős eredményt kiharcolniuk. A gyűlés tárgysorozatának érdekes pontja az élelmezési iparosok nyugdíjintézetének megalapítása is.

Az Erdélyi Bank 1937. félévi mérlege az intézet újabb nagyarányú fejlődését mutatja

Betétállománya 1 milliárd 115 millióra emelkedett, — kihelyezési állománya 959 millióra rug

A banktörvény rendelkezéseinek megfelelően a nemzetközi relációkban is számottevő intézetté fejlődött Erdélyi Bank most tette közzé félévi mérlegét, melynek adatai egyrészt az intézettel szemben megnyilvánuló kivételes bizalomról, másrészt különösen a kereskedelmi hitelkérelmeit kielégítő üzletpolitikájáról tesznek bizonyosságot.

A készpénzkészletek és bármikor igénybevehető bankkövetelések összege meghaladja a 224 millió lejt és 91%-ban fedezi az azonnal esedékessé válható kötelezettségeket, az egész betétállománynak pedig cca 20%-át teszi. A Banca Națională-nál fennállott visszszámítási hitelét teljesen visszafizette és más helyen sem vett sehol hiteleket igénybe.

A bank betétállománya az elmúlt félévben 76 millióval emelkedett és az 1932. évi 640 millióval, az 1934. évi 664 millióval, az 1935. évi 806 millióval, az 1936. évi 1 milliárd 39 millióval szemben 1 milliárd 115 millió leire emelkedett, annak dacára, hogy óvatos kamatpolitikát követett.

Rövidlejáratú ipari és kereskedelmi hitelek újabb kihelyezésével kihelyezési állományát 32 millióval növelte 927 millióról 959 millióra. A bank fejlődésében nemcsak a clujji központ és a bucuresztii főtelep, hanem az aradi, braşovi, oradeai, satu-marei, sibiui, timişoaraei és tg.-mureşii fiókok is kivették az őket megillető részt az élénkebb üzletmenet és állag-emelkedések révén.

A kormány gazdasági tanácsa foglalkozik a Németországba szállítandó búza ügyével

Szerdán irták alá az új kereskedelmi szerződést Belgiummal

Bucureszt. Saját tud. A kormány gazdasági tanácsa ma délután, vagy holnap délelőtt ül össze. Ezen a tanácskozáson fogják tisztázni a Németországba szállítandó 5 ezer vagon búza ügyét. A Banca Națională ugyanis, mint ismeretes, vétőt emelt a kompenzációs úton történő fizetés ellen és követelte, hogy legalább a vételár egy részét devizában fizessék.

Bucureszt. Saját tud. Szerdán irták alá az új kereskedelmi szerződést Belgiummal, amit néhány nappal ezelőtt parafált a román kormány. Egy belga importőr-csoport 40 ezer vagon gabona megvételére tett javaslatot. A vételár több mint 1 milliárd lejt képviselne.

Csaba Margit dr.:

Amit a fiatalasszonynak tudnia kell

Az élet legkényesebb, de egyszersmind legfontosabb problémáit tárgyalja ebben a könyvben a katolikus erkölestan és az orvostudomány világánál az orvosnő szerző. Márton Lajos rajzaival. 145 oldal. Füzve 125 lei.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

Munkakamarai tagok előnye más iparosokkal szemben

Satu-Mare. Saját tud. A belügyminiszter a munkaügyi minisztérium átirata következtében közzétette a városok és megyék vezetőségét azokra az előnyökre, amelyekben a munkakamarai tagságát igazoló iparosokat a nem tagokkal szemben kell részesíteniük, nevezetesen a közmunkák kiadásánál. Ezek szerint ha a munka értéke nem haladja meg a félmillió lejt, azt a munkakamara tagjának szabadkézből adhatja ki a város vagy a megye gazdasági hivatala. Az árlejtéseknél öt százalékos előnyt biztosít a törvény a munkakamarai tagoknak, ami annyit jelent, hogy a befutott pályázatok közül akkor is a munkakamarai tag ajánlatát kell elfogadni, ha az öt százalékkal drágább a nem tag pályázó ajánlatánál. A bányapénznek csak egyharmadát kell a tagnak letétele helyezni. A kedvezmény személyre szól s azt másra átruházni nem lehet.

SZIGORUAN ELLENŐRIZNI FOGJAK A VASÁRNAPI MUNKASZÜNET BETARTÁST. Bucuresztből jelentik: A munkakamarák és a hivatásos szervezetek panaszára a munkaügyi minisztérium elrendelte, hogy komoly ellenőrzést léptessenek életbe a vasárnapi munkaszünet szigorubb betartására. A minisztérium a belügy- és igazságügyi minisztériumot, valamint a munkakamarákat kérte fel érélyes ellenőrzésre.

Zürichi zárlat: Párizs 16.34¹/₄, London 21.71¹/₂, Newyork 43.5¹/₂, Brüsszel 73.32¹/₂, Milánó 22.92¹/₂, Madrid —, Amszterdam 240.15, Berlin 175.20, Bécs 81, Szófia 15.18, Varsó 82.55, Belgrád 10, Budapest —, Bucureszt 325.

Főtisztelendő Plebánia Hivatal

Tisztelettel értesitem az ösezes Főtisztelendő plebánia hivatalokat és más egyházi intézményeket, hogy férjem halála után nagymultu építési irodájának vezetését sajátmagam vettem át és azt férjem általánosan ismert, becsületes munka-személyében kipróbált szakembereimmel és tőkletes szakmai felszereléssel irányítom. Továbbra is elvállalok és végrehajtok mindentféle szakmába vágó munkát, ha templomot, iskolát vagy más egyházi épületet kell építeni, átalakítani, tatarozni. Megkeresésre, saját költségemen szakemberem a helyszínre utazik. További szíves pártfogást kér

ÖZV. BALINT DANIELNÉ

Oradea, Strada Academiei No. 2.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.) Cim a kiadóban 10 lei.

Különféle

Kertes

házban bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal azonnal kiadó. Esetleg teljes ellátásra elfogadok szolid úrnőt. Cim a kiadóban.

Absolváló vizsgával rendelkező jó magaviseletű fiut inasnak ajánl Plebánia, Gurbediu, Jud. Bihor.

Tanító család diáklányokat teljes ellátásra elvállal. Cim a kiadóban.

Lakás

Kersek

azonnalra 1 szobás előszobás, esetleg 2 kisebb szobából álló lakást gyermektelen házaspár részére. Ügynököket díjazok. Címet a kiadóba kérek.

Két szoba

mellékhelyiségekkel kiadó. Oradea, Str. Braţianu 55.

Kiadó

urinőnek szép bútorozott szoba. Ugyanott diáklányokat teljes ellátásra elvállalok. Oradea, Str. Aurel Vlaicu No. 33.

Egyszobás

konyhás lakás szeptember 1-re kiadó. Oradea, Str. Take Jonescu 40.

Kiadó

szolid urinőnek utcai bútorozott szoba. Oradea, Treb. Laurian 10.

Butorozott,

elegáns utcai szoba különbejáratú 1-2 személy részére kiadó. Oradea, Str. Dr. V. Babes 12. szám.

Kiadók

egy- és kétszobás lakások novemberre. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55.

Kétszobás,

modern parkettás, fürdőszobás lakás, mellékhelyiségekkel, november 1-re kiadó. Oradea, Str. Regele Carol 19. szám.

Adás-vétel

Eladó

előszoba üveges ajtó, ablakok. Oradea, Str. Moldova 22.

Megvételre keresek

1/9 rolfilmes, legalább 4.5 fényerejű Anastigmat lensesű compin-zárás fixkihuzatu fényképező gépet. Dallos, Oradea, Str. C. Negruzzu No. 34.

Eladó

36 szobás penzió, vendéglő berendezéssel. Ára 1,000,000 lei. Popovics iroda, Oradea, Str. Vlahuta 6. Telefon 167. szám.

Eladó

egy nyolchónapos fekete, fajtszta német doghim kutya. Oradea, Str. D. Comşa 8. (Nagyállomásnál.)

Alkalmazás

Érettségizett

fiatalember, perfect román tudással, gyakorlónak felvétetik Magyaránál. Oradea, A. Jancu 9.

Házvezetői állást

keres, intelligens középkorú nő. Cim: Sallonta, római katolikus plebánia hivatal.

Zárdák figyelmébe!

Katolikus urileány állást keres zárdánál, csekély fizetés mellett, mint kisegítő kőszonny vagy titkárnő. Cim: Zárda, Sft. Gheorghe, jud. Treiscaune.

Gazdsági szakiskolát,

kitünő eredménnyel végzett egyén, a gazdaság minden nemében jártas, állást keres. Szíves megkereséseket „Gazdság” jeligen a kiadó továbbít.

Oktatás

Láposy Erzsébet

zenetanárnő tanít fiú és leánygyermeket 1 éves kortól kezdve Oradea, Str. Simion Stefan 20.